PSB / DSP
Received / Reçu
Aug 6 1987

PSB / DSP
Received / Reçu
Aug 31 1987

National Library of Canada
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1364

Nr. 31 (1951) 1987 | NELJAPÄEVAL, 30. JUULIL — THURSDAY, JULY 30 | XXXVIII aastakäik

Toronto Eesti Pensionäride Klubi tegi suvise väljasõidu Niagara Falls'i neljapäeval, 23. juulil. Pildil foto-läätsa ette jäänud osavõtjad Eesti Maja ees bussist väljudes. (Lähemalt lhk. 5) Foto — O. Haamer

Endised sõjamehed ei ole Austraalias sõjakurjategijad

Kui Kanada Parlamendile esitatud sõjakurjategijate karistamise seaduseelnõu hõlmab nn. natsisõjaroimi ja näeb ette võimaluse deporteerimiseks, siis Austraalias on vastav uurimiskomisjon jälitamise aluseid kitsendanud.

Sydneys ütles R. Kalamäe Võidupüha aktuse kõnes, et sõjakurjategijate uurimiskomisjoni esimehe A. C. Menzies'i 200-leheküljelise aruande 10. peatükis üteldakse: pkt. 20 — Nimekirja koostamisel ei arvestanud ma väiteid mitmesugustesse fashistlikesse organisatsioonidesse kuulumise või sümpatiseerimise kohta natside poolt kontrollitud Euroopas. Sinna hulka kuuluvad ka väite d fashistliku propaganda levitamise kohta.

Pkt. 21—Kui vastuvõtmata sarnane propaganda ja vaatepunktid austraalia ühiskonna silmis ka oleks, ei vääri need 40 aasta möödumisel sõjakuritegude nimetust.

Pkt. 22—Samuti kuulumine saksa sõjaväkke või sõjajõududesse pole kunagi sõjakuritegude hulka arvestatud. Rahvusvaheline Sõjatribunal Nürnbergis, 1946.a., kohtles ainult natsipartei ja SS juhtkonda sõjakurjategijatena. Ainult isikud, kes isiklikult mingi erakordse kuriteoga on seotud, tulevad sellistena kõne alla.

EI DEPORTEERITA

12. märtsil oli Balti Nõukogu Austraalias esindajatel kokkusaamine kohtuministeeriumi juhtivate ametnikega, kus arutati meiepoolseid nõudmisi. Kuigi oli veel liiga vara, et täpsemaid vastuseid saada, selgus niipalju, et kodakondsust peale 10 aastat ei saa ära võtta. Samuti pole väljaandmist N. Liidule ette näha, kuna vastav leping selleks puudub. On ette näha Sõjakuritegude seaduse muutmist, et võimaldada: a) tsiviil-(kriminaal-) kohtutel oletatavaid süütegusid arutada, b) kõikide ja mitte ainult Tema Majesteedi alamate ja liitlaste vastu tehtud kuritegusid jälitada.

Möödunud aasta 26. veebruaril nõudis Austraalia Juutluse Täidesaatev Nõukogu sõjakuritegijate jälitamist. 5. aprillil esitas Ukrainlaste Keskorganisatsioon valitsusele memorandumi, milles muuhulgas nõustuti, et tõelised sõjakurjategijad tuleksid vastutusele võtta. Samas aga juhiti tähelepanu N. Liidu kahtlasele ja fabritseeritud informatsioonile. Samade seisukohtadega ühinesid balti keskorganisatsioonid ja Balti Nõukogu määrati selles asjas kõnelejaks.

24. veebruaril esitas kohtuminister Bowen sõjakurjategijate küsimuses seisukoha, millega kõik parteid ühinesid. Vastavalt sellele moodustatakse kohtuministeeriumi juurde väikene eriuurimis-ühik olemasoleva materjali uurimiseks. Kui kellegi kohta leitakse tõestatud süüdistusmaterjali, tuleb asi arutusele harilikus kohtukorras.

KANADAS

Kanadas järgnes natsi-sõjakurjategijate küsimust selgitanud Deschenes'i komisjoni seisukohtadele vastavalt seaduseelnõu esitamine, mille alusel sõjaroimades süüdistatute üle saab Kanadas kohut mõista. See peeti Ida-Euroopa ja Balti rahvaste keskorganisatsioonide poolt üldiselt vastuvõetavaks lahenduseks. Kohtuminister Hnatyshyn avaldas korduvalt seisukohti, et ei järgitaks USA eeskuju, et ükski kahtlusalune ei kuulu deporteerimisele jne. Kui aga seaduseelnõu esitati kevadsessooni viimase istungi viimasel päeval Parlamendile, selgus et need põhimõtted olid muutunud, võimaldades deporteerimist, liitlaste sõjaroimad ei ole karistatavad jne. Seaduseelnõu eeskujuks näib olevat USA-s kehtiv „Holzmani" seadus, mis koos täiendustega viidi läbi kiires korras.

Ka Kanada Parlamendis loodeti seaduse kiiret vastuvõtmist, kuna kõik parteid olid lubanud seda toetada. Kui aga selgus, et seaduseelnõu on midagi muud kui oodati ei nõustunud sellega kaks parlamendiliiget, kes nõudsid üksikasjalikku arutamist nagu tavaline seaduseelnõude juures. Vastuvõtmine lükati edasi sügisele.

LAHKHELID

Kui Kanadas eesti organisatsioonid on selles küsimuses põhimõtteliselt üksmeeles, siis Austraalias on lahkhelid. Balti Nõukogule pannakse süüks, et ta on nõustunud sõjakurjategijate jälitamisega, on teinud juutidega mingi kokkuleppe jne. R. Kalamäe oma kõnes väidab, et kuna juutide poolt kutsuti välja balti rahvaste ja ukrainlaste laimamine meedias, siis BN saatis Juutide Kesknõukogule kutse kokkusaamiseks, et olukorda selgitada. Juutide ajaleht tõi omapärase tõlgenduse JK ja BN ühisest pressiteatest, mille Austraalia eestlaste ajaleht „Meie Kodu" avaldas ja lisas, et eestlaste esindajatel BN-is ei olevat olnud volitust taoliseks kokkuleppeks. Sõnasõda jätkub ja R. Kalamäe kasutas võimalust omapoolseks seletuseks aktusekõnes, mida teisalt peeti ebasobivaks.

Kohtla-Järvel tähistati Vabariigi aastapäeva

Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskuse andmeil rebiti 23. veebruaril Kohtla-Järvel maha N. Liidu ja ENSV punalipud 1. Keskkooli hoonelt. Esimene Keskkool on teatavasti eesti õppekeelega kool.

24. veebruaril kella seitsme paiku õhtul oli asetatud Vanal Surnuaial olevale endisele Vabadussõja ausamba jalamile lillekorv lillede ja sini-must-valge lindiga, samuti oli süüdatud küünlad. Kella poole kaheksa paiku õhtul jõudis kalmistu väravasse miilitsamasin ja hall „Volga" numbrimärgiga 0146 EAA. Autost väljunud miilitsad ja erariides mehed lõid küünlad jalgadega laiali ja sõtkusid lumme, lillekorv aga viid kaasa. Vahetult pärast miilitsa ja „Volga" ärasõitu saabus kalmistu juurde punane „Ziguli". Autos istuvad mehed pidasid surnuaia juures valvet südaööni. Esialgseil andmeil kedagi pole tabatud süüdistatuna „natsionalistliku kuritöö" toimepanekus. Kohtla-Järve eestlastest elanikkonna osakaal on masendavalt väike, kuid mälestus Eesti iseseisvusajast elab sealgi.

Sovjetid hukkasid Feodor Fedorenko

MOSKVA — N. Liit teatas, et endine natsi-sõjakurjategija, 79-a. Feodor Fedorenko hukati N. Liidus. Endine kontsentratsioonilaagri valvur Treblinkas ja Stutthofis elas USA-s 35 aastat, enne kui temalt kodakondsus ära võeti.

Vastupidi Karl Linnasele, läks Fedorenko N. Liitu vabatahtlikult a. 1986, kui ta advokaatidel ebaõnnestus leida riiki kes teda vastu võtaks.

Demjanjuki protsess jätkub

Jeruusalemmas algas pärast kuu aega kestnud suvevaheaega, 27. juulil, John Demjanjuki protsess kaitsetunnistustega. Esimesena kõneles kaebealune, kes kinnitas et ta kunagi ei ole olnud Treblinka kontsentratsioonilaagris. Varemalt viis tunnistajat väitsid, et kaubealune on kurikuulus vangivalvur „Ivan Julm". Demjanjuk saadeti USA-st veebruaris 1986 Iisraeli kus tema protsess algas aasta hiljem.

Tema kaitseadvokaat Yoram Sheftel ütles protsessi jätkudes kohtule, et tal on tunnistajad kes olnud Treblinka laagris, võltsimiseksperdid ja ajaloolane, kes on vene kirjaniku Leo Tolstoi järeltulija.

Advokaat ütles, et kui 5 isikut leidis, et Demjanjuk on „Ivan Julm", siis 29 teist, kellele USA uurijad näitasid pilte, ei leidnud sarnasust. Kuid oli raske leida endisi Treblinka vange, ja neid oli vähe, kes nõustusid tunnistama kabealuse kaitseks.

tule kotkajärve metsaülikooli!
15.-23. augustini
OPPEMAKS:
NÄDALAKS $225
POOL NÄDALAT $150
REGISTREERIMINE:
KOTKAJÄRVE METSAÜLIKOOL
388 KEEWATIN AVENUE
TORONTO ONTARIO
M4P 2A5 CANADA
TELEFONIL 488-3637
487-3970

Tatarlased demonstreerisid Moskva Punasel väljakul

Moskva Punasel väljakul toimus nädalavahetusel suurem tatarlaste protestidemonstratsioon, kus üle 500 tatarlase nõudsid tagasi asumise võimaldamist Krimmi, kust nad sõja ajal Stalini käsul välja saadeti Kesk-Aasiasse. Demonstratsiooni jälgisid vaikselt tugevad miilitsajõud, kuid arreteerimisi ei olnud. Pühapäeval läksid demonstreerijad laiali.

Tatari demonstrandid said lubaduse, et nende esindajad saavad kokku „presidendi" Andrei Gromõkoga, kuid ei saanud lubadust kohtuda Gorbatshoviga. Gromõko on valitsuse poolt määratud komisjoni esimeheks, kes peab uurima tatarlaste tagasiasumise nõuet.

Umbes 300.000 tatarlast ümberasustati sõja ajal Krimmist, kus neid peeti saksasõbralikeks, ja saadeti Kesk-Aasiasse, Kasahstani ja Uzbekistani, kus neist umbes 100.000 hukkusid.

Karl Linnase viimne puhkepaik Long Islandil

VES teatab, et „K. Linnase maine põrm leiab viimse puhkepaiga vabas USA mullas, Long Islandi kalmistul, kus juba igavest und puhkavad ta abikaasa, isa ja ema."

Ka Prantsuse laevastik Pärsia lahte

Prantsuse valitsus otsustas kiirelt saata Pärsia lahte oma laevastiku üksuse lennukite emalaeva „Clemenceau'ga" eesotsas. Üksusesse kuuluvad veel 2 fregatti ja üks abilaev. Prantsuse Vahemere laevastik seati alarmiolukorda korraldusega olla valmis väljasõiduks 24 tunni jooksul. Otsus tehti Prantsuse õliveo kindlustamiseks Pärsia lahes ja oli sammuks edasi Prantsuse-Iraani vahekordade teravnemisel.

Saksamaal tõsteti Bonnis üles küsimus, et Lääne-Saksamaa peaks ka oma merejõude saatma Pärsia lahte, kuna ka Saksamaale tuleb õli selle kaudu.

Riia demonstratsiooni korraldaja vangistati

Lätis, Liibavis, 1986. aastal moodustatud Helsingi kokkulepete järelevalve grupi „Helsingi '86" organiseerija Linards Grantins, kes oli grupi organiseerimise pärast 1986.a. vangistatud, kuid 1987.a. vabastatud koos teiste dissidentide vabastamisega Gorbatshovi poolt, oli olnud üks Riias 14. juunil toimunud suure läti demonstratsiooni korraldajaid. Ta on Riias uuesti vangistatud enne 14. juuni demonstratsiooni, kui ta oli keeldunud täitmast õppustele kutsumise käsku, mis oli temale antud enne demonstratsiooni.

Linnards Grantinsi vangistamisest teada saades korraldasid USA lätlased ta kaitset. Michigani osariigi senaator Donald W. Riegle, jr., saatis juuli keskel Nõukogude saatkonda Washingtoni pikema kirja, adresseeritud Gorbatshovile, paludes L. Grantinsi vabastada, kuna ta arreteerimine paistab sihiliku aktsioonina tema vastu inimõiguslike aktsioonide korraldamise pärast. Grantinsi asi pidi tulema arutusele Nõukogude Läti ülemkohtus juuli teisel poolel.

Õp. Udo Petersoo Ottawas ette kandmas Balti kirikute olukorda kodumaadel. All — eesti ja läti delegaadid Toronto Vana-Andrese kogudusest Kanada Evangeelse Luteri Kiriku konverentsil Ottawas. Vasakult: Bernhard Teder, Morella Wilks (läti), õp. Udo Petersoo, Astrida Liepins ja Tõnu Orav.

Mis juhtuks, kui Kanada kirikud satuksid Vene seaduse alla

Evangeelse Luteri Kiriku konverentsile selgitati olukorda okupeeritud Eestis

Ottawa üle 90-kraadilises kuumuses (F°) leidis aset 8-12. juulini Kanada Evangeelse Luteri Kiriku esimene ülemaaline konverents, millest võtsid osa ka kahe Eesti koguduse delegaadid.

Toronto Vana-Andrese kogudust esindasid delegaatidena koguduse esimees Tõnu Orav ja abiesimees Bernhard Teder, kuna õp. Udo Petersoo viibis konverentsil Toronto praostkonna (Toronto Conference) delegaadina, samal ajal esindades ka Balti erihuvide osakonda Kanada kiriku juures. Montreali Jaani koguduse delegaadina oli kohal koguduse esimees Peeter Mõldre. Konverentsist osavõtjate üldarv oli 637. Konverents toimus Ottawa Ülikooli ruumes.

Kanada Evangeelne Luteri Kirik (Evangelical Lutheran Church In Canada) leidis oma legaalse alguse 1. jaanuaril 1986 ja koosneb praegu 653-st kogudusest ja 209 tuhandest liikmest kõikidest provintsidest. Konverentsil käsitati peamiselt praktilisi küsimusi, mis uuel kirikul organisatoorselt vajalikud, siiski aga käsitades ka laialdasi alasid sise- ja välismisjoni väljadel; maailma näljaküsimusi, evangeliseerimise kavasid jne. Vastu võeti eelarve 2,5 miljoni ulatuses. Samuti otsustati kirikupea tiitliks kinnitada piiskop, varem eksisteerinud presidendi asemel. Sellega Kanada Evangeelse Luteri Kiriku peaks on piiskop Donald W. Sjöberg, D.D. Kõne all olevasse kirikusse kuuluvad ka 7 eesti kogudust.

Eesti ja Balti kirikute olukorrast kodumaadel esitas ettekande Balti eriosakonna esimees õp. Udo Petersoo, kes valgustas ikestatud kirikute olukorda punase režiimi all, tuues ette mitmeid näiteid õpetajate tagakiusamisest. Erilist huvi ja reaktsiooni kutsus välja trükitud leht 20 punktiga, mis kirjeldas olukorda kui satuksid Kanada kirikud Nõukogude Vene kirikute seaduse alla. See oli paljudele delegaatidele kainestava ja küsimusi tekitava mõjuga, sest suur enamik Kanada kiriku juhtivaid liikmeid ei oska ette kujutada kirikute olukorda Baltimaadel. Samuti oli Balti eriosakonna töö aruanne ära toodud trükitult ametlike aruannete sarjas konverentsi kavaraamatus. Erihuvi ametlikke osakondi on veel ka soomlastel ja sakslastel, kes aga sõnalisi ettekandeid ei esitanud.

Meeldivaks üllatuseks konverentsile oli pärast Balti osakonna ettekannet Estonia koori lühikene kontsert konverentsi ruumis. Dr. Roman Toi juhatusel koor esitas kümmekond pala, nii usulise kui ka rahvusliku sisuga, mis kava lõpul said kuulajatelt püstijalu aplausi. Piiskop Sjöberg tänas koori, dr. Toid ja Balti erihuvide osakonda, kes organiseeris koori esinemise. Tunnustavalt piiskop mainis, et balti ühiskonnal on palju anda ka Kanada Luteri kirikule. Pärast esinemist Estonia koor siirdus Parlamendi mäele, et ka seal vabas õhus anda lühike eeskava.

Kanada Evangeelse Luteri Kiriku ülemaalised konverentsid saavad toimuma iga kahe aasta järel. Järgmine toimub 1989. aastal Saskatchewanis.

NÄDALAKROONIKA

Kuveiti kaks suurt õlitanklaeva sõitsid Ameerika sõjalaevade tugeva kaitse saatel läbi Pärsia lahe välja Kuveitini. Iraan ei teostanud konvoile varem ähvardatud kallaletungi, kuid üks neist, tanklaev „Bridgeton", sattus veealusele miinile ja sai vigastada. Vigastust ei peetud aga ohtlikuks ja laev pidi Kuveitis uue õlilaadungi peale võtma.

Gorbatshov esitas uusi ettepanekuid kokkuleppe saavutamiseks keskmise kaugusega rakettide kõrvaldamiseks Euroopast ja Aasiast. Gorbatshov lubab likvideerida ka oma 100 keskmise laskeulatusega raketti Aasias, mida nõudis USA. Arvatakse, et Gorbatshovi järeleandmine Aasia rakettide suhtes kergendab kokkuleppe saavutamist. Uue relvastuse vähendamise kokkuleppe allakirjutamine arvatakse toimuvat tippude kohtumisel selle aasta lõpul.

Prantsuse Mereuurimiste Instituudi teatel on nende miniallveelaev „Nautile", mis sukeldus „Titanic'u" vraki asukohta 4 km sügavuses, kogunud merepõhjast juba esimeste objektidena merepõhjal laeva lähedal leidunud toiduõusid. Möödunud nädalal alanud päästeoperatsioonid kestavad umbes kuu aega. „Nautile" uurib ainult „Titanic'u" lähemat ümbrust ja kogub seal leiduvaid objekte, kuid laeva sisemusse ei kavatseta minna, kuna see on liialt ohtlik.

Nõukogude õhukaitse süsteemile märkamatult Moskvasse Punasele väljakule lennanud noor saksa lendur Mathias Rust antakse Moskvas nüüd Nõukogude kohtu alla, teatas Saksa saatkond Moskvas. Rust on 19 aastat vana. Kohus Moskvas pidi toimuma käesoleval nädalal ja teda kaitsevat Nõukogude advokaat.

„Meie Elu" toimetus ja talitus on suletud esmaspäeval, 3. augustil „Civic Holiday" puhul.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul. Juunis, juulis ja augustis laupäeviti suletud.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ● Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Uus protsess N. Liidus

Moskva poliitilised overtüürid on esialgu liiga värsked, et neist usutavaid järeldusi teha. Kuid Gorbachevi reformid on kiired ja sunnivad muu maailma tähelepanule. On otse üllatav, et Kremli senises stagneerumises on võimalik nii kiireid muudatusi otsustada ja nende teostamisele asuda. Sest Moskva ei ole aktiivne ainult siseriiklikult, vaid aktiviseerib ka oma poliitikat väljaspoole.

Kõik see algas Gorbachevi algatusega USA-le tuumarelvade vähendamiseks ja võimalikuks likvideerimiseks. Need läbirääkimised kestavad USA ja Nõukogude Liidu vahel Genfis. Milliste tulemustega Genfi läbirääkimised lõpevad, seda näitab alles tulevik. Vahepeal jälgib maailm Gorbachevi poliitilisi liigutusi Moskvas ja püüab mõistatada positsioonitugevust ja sellest järeldada tuleviku arenguid.

Gorbachev on nooremaid Nõukogude Liidu poliitilisi juhte ja tema arengukäik huvitab kõiki. Ta on kasvanud külapoisist Stavropoli kraist kuid on osanud endast teha ühe intelligentsema kuju Nõukogude Liidu poliitilises hierarhias. Ta on saanud hea hariduse: lõpetanud õigusteaduskonna Moskva ülikooli juures ja saanud agronoomi diplomi teise ülikooli juurest. On tegutsenud parteiaparatuuris Stavropolis ja lõpuks jõudnud Kremli kõrgemasse aparatuuri Moskvas. Ta on noorem kui teised senised poliitikud ja ka parema haridusega kui eelkäijad. Lõpuks on tema eeliseks endadistsipliin ja talendid oma teadmisi rakendada.

Tema kohta on kirjutatud vähemalt kaks biograafilist tööd läänes, kuid Gorbachevi aktiivsus on nii suur, et need tööd kipuvad juba vananema. Kuid ometi paistab meist, et Gorbachev on läbi käinud nõukogude majanduslikud kriisid ja seda eriti põllumajanduse alal. Nagu läänes teatakse, pole nõukogude põllumajandus suutnud palju aastaid oma vajalikke norme täita ja elanikkond on toodanguliste puudujäägide all alatine kannataja. Näiteks planeeritud nisutoodang, alati kavandatud üle 200 miljoni tonni aastas, on pidanud lõppema mõnikümmend tuhat tonni alla plaani.

Aga selle all on kannatanud liha ja piimasaaduste toodang ja selle krooniliseks näiteks on olnud igapäevased toidusabad linnades.

Nõukogude inimene on permanentselt kannatanud pooltühja kõhtu. Kuid tsentraliseeritud nõukogude majanduse juhtimine Moskvas ei ole mõistnud toodanguliste puudujäägide põhjusi. Moskva ei ole näinud, et ainult külvamine ja koristamine ei anna täit tulemust. On tarvis, et külvatakse ja koristatakse õigeaegselt. Nii ei ole Lõuna-Venemaa mustamullamaad andnud täit saaki ja Moskva krooniliseks vabanduseks on ilmastik, kas liiga kuiv või liiga märg. Seega ei ole Moskva keskendatud planeerimine ja selle taga sovhoos, kolhoos andnud kompartei nõudmiste kohaseid tulemusi. Punane sotsialism ei ole töötanud ja ei anna lootusi ka tulevikuks. Puudujäägid on tulnud täita ostudega nisukasvatajailt läänes.

Tsentraalne juhtimine ei ole suutnud järgi jõuda põllumajandusele masinate produktsioonis ja nende remondis. Põldudele pole küllaldaselt antud väetisi. Ning nüüd lõpuks on sovhoosnikke hakanud valguma maalt linnadesse ja maal ei jätku tööjõudu. Nii ei ole sotsialistlik põllupidamine täitnud kompartei lootusi, töötaja lootusi, kes valgub põllumajanduslikest muredest kergemale elule ja kõrgemale palgale linna.

Moskva on püüdnud neid puudusi kõrvaldada andes põllupidajale kasutamiseks 0,5 ha maad. Seda on kasutatud ka ja heade tulemustega, sest eraomandi kasutamine teeb inimese inimeseks, kuigi ei vabasta veel sovhoositööst.

Gorbachev uue võimumehena on põllumajanduslikke hädasid näinud. Ta mõistab, et see kehtib ka majanduse kohta teistel aladel. Ta on otsimas parandusteks vahendeid ja on neid paljudel aladel ka leidnud. Nii on väikeettevõtlustele antud võimalust omakäelist tegevust arendada pärast tavalist tööaega vabrikuis ning ettevõtteis. See protsess ilmneb nüüd ka Eestis, kus on mitmeid eraettevõtteid tekkinud heade tulemustega.

Gorbachev teab, kus on vead ja kuidas neid parandada. Ta on võimeline paljugi teostama. Aga ta peab seda tegema koostöös rahvaga Kremli hierarhia kõrvalt. Kuid selleks peab ta muutuma N. Liidu valitsejast tõeliseks rahvajuhiks, sest ta vajab rahvalt koostööd.

V.

Sõjakurjategijate karistamise seaduseelnõu ei ole kooskõlas kohtuministri lubadustega

Kanada kohtuminister Hnatyshyn esitas sõjakurjategijate karistamise seaduseelnõu vastuvõtmiseks parlamendile kevadsessiooni viimastel päevadel.

Eelnõu ei vastanud kohtuministri poolt varem väljendatud põhimõtteile, mille kohaselt sõjakurjategijate üle pidi kohut mõistetama Kanada seaduste alusel ja ükski süü- ega kahtlusalune ei kuulunud deporteerimisele.

Parlamendile esitatud seaduseelnõu aga erines neist põhimõtteist. Seda märkasid kaks parlamendiliiget, Mr. Witer ja dr. Kindy, kes ka blokeerisid seaduse ettenähtud kiirendatud korras vastuvõtmise, milleks oli juba kõikide parteide nõusolek olemas.

Dr. Kindy nõudis kategooriliselt, et ka sõjakurjategijate kohta käiva seaduse vastuvõtmine peab toimuma tavalises korras. Ta nõudis seaduse arutamiseks parlamentliku komitee loomist, kel oleks võimalus kutsuda tunnistajaid ja eriteadlasi ning teha vajalikke parandusi. Vaatamata mitmelt poolt avaldatud survele ei loobunud ta oma seisukohast.

Witer oli nõus piiratud kompromissidega. Ta tegi viis parandusettepanekut, milliste inkorporeerimiseks sai tingimusi nõusoleku juutide organisatsioonide esindajailt, kes juba Deschenes-komisjoni tööst olid aktiivselt osa võtnud. Juudid nõustusid Witeri parandustega tingimusel, et seaduse vastuvõtmisel ei tekiks viivitust, ja et see sünniks kevadel. Argumenteerimine Hnatyshyni, Witeri ja juudiorganisatsioonide esindajate vahel kestis terve päeva, kusjuures viimased võtsid aktiivselt osa ettepanekute formuleerimisest.

Päeva lõpul teatas Hnatyshyn, et ta lükkab ministeeriumi nõuandjate soovitusel tagasi esitatud parandusettepanekud, mis muuseas nägid ette kinniseid kohtuistungeid, ja et ka sõjakurjategija definitsioon olevat vastuolus kodanike õiguste põhimõtetega.

Witeri parandusettepanekud olid:

Jälitada kõiki sõjakurjategijaid, mitte üksinda neid, kes olid sõjaolukorras Kanadaga.

Süüdistust võib tõsta ainult kohtuminister, ega mitte tema abid.

Lubada deporteerimist ainult maadesse, kellega Kanadal on väljaandmise lepingud.

Keelata kõigi sõjakurjategijate kohtuistungite publitseerimine kuni isik on süüdi tunnistatud.

Immigratsiooni ei tule keelata ainult sõjakuriteo kahtluse alusel.

Kuna seaduseelnõu ei ole kättesaadav, siis ei saa selle kohta pikemalt sõna võtta. Küll võib eelnevast välja lugeda, et see on formuleeritud hoopis erinevatel põhimõtetel kui seda väljendas kohtuminister möödunud talvel.

Näib, et eelnõust on kõrvaldatud võimalus kohtu alla anda neid sõjakurjategijaid, kes ei kuulunud saksa mõjusfääri. Samuti on uudiseks deporteerimise mainimine, mis loob olukorra, kus aktiivne kommunismi vastu võitleja (ka rindevõitleja) võidakse venelastele isegi ilma kohtulikult süüdi mõistmata välja anda, nagu me seda oleme näinud sündivat Ühendriiges. Seaduse kohta seni avaldatud kasinatest andmetest jääb mulje, et eeskujuks on võetud Ühendriiges kehtiv „Holzmani" seadus, mis väga meelde tuletab Rooma nn. killukohust.

Kuna puuduliku ja ühekülgse seaduse kiirendatud korras vastuvõtmine nurjus ainult kahe parlamendiliikme tähelepanelikkuse ja kindlate prinstsiipide tõttu, siis näitab see, et meil tuleb oma rahva õiguste kaitsmiseks teha parlamendiliikmete ja üldse avaliku arvamise mõjutamiseks palju tööd. Tuleb selgitada kommunismi ohtu ja selle kaugele ulatuvaid tentaakleid.

Jääb loota, et kõik ikestatud rahvaste esindajad seaduse sihilikkust arvestades kiires korras astuvad ühendusse oma piirkonna parlamendiliikmetega meie ühiste seisukohtade selgitamiseks ning neile kui ka valitsusele ja selle liikmeile selgitava informatsiooni esitamiseks. Ka tuleb EKN-il ja kõigil, kes on riivatud eestlaste mustamisest, suvele vaatamata kõik oma jõud koondada seaduse eelnõu versiooni kujundamiseks, mis rahuldab mõlemaid pooli. Aega on vähe, sest parlamendi sügisene istungjärk algab juba 15. septembril, mil eelnõu uuesti esitatakse.

Sakslaste organisatsioonid USA-s nõuavad OSI tegevuse lõpetamist

Sakslaste organisatsioonid (German American Information and Education Association ja German American National Political Action Committee) avaldasid 4. juunil „Washington Post'is" 11 korda 6-1/2 tollise kuulutuse seoses Karl Linnase ja John Demjanjuk'i USA-st väljasaatmise otsusega ning Austria presidendi Kurt Waldheimi USA-le mittesoovitavate isikute nimestikku panemise pärast.

Kuulutus väidab, et Karl Linnase, John Demjanjuk'i ja Kurt Waldheimi sõjalisi kuritegusid ei selgitanud Ameerika kohtud ega mõistnud nendest kedagi süüdi. Ameerika kohtuministeerium ja OSI (Office of Special Investigation) tegid oma otsused dokumentide ja tunnistuste alusel, mis OSI sai Nõukogude Liidust, riikliku julgeolekupolitsei, KGB vahendusel. (Kurt Waldheimi kohta tegi kohtuministeerium otsuse dokumentide ja tunnistuste alusel mida esitas kohtuministeeriumile ja teatmeteeninduste Juutide Ülemaailmne Kongress.)

Karl Linnas saadeti karistamiseks N. Liitu ja John Demjanjuk Iisraeli. Austria president Kurt Waldheimi häbistati solvavalt kogu maailmas, rahvusvahelise teatmeteeninduse vahendusel.

Kuulutuses küsitakse, mis on saanud USA õiglasest kohtupidamise korrast, põhiseadusega garanteeritud inimõigustest ja ameerika rahva õigustundest. USA kohtuministeeriumi ja OSI tegevust ei saa kunagi nimetada õiglaseks kohtupidamise korraks, eriti kui seda teostatakse 40 aastat pärast nende, arvatavate sõjakuritegude tegemist.

USA kohtuministeerium ja OSI eksisid tehes otsuseid ilma kuritegusid kindlaks tegemata õiglases kohtupidamise korras.

USA kohtuministeerium ja OSI eksisid Karl Linnase ja John Demjanjuki väljasaatmisel maadesse, kus korraldatakse propagandalised kohtuprotsessid, kus otsused on juba ette kindlaks määratud.

USA kohtuministeerium ja OSI teotsevad ebaõiglaselt, kui nad otsivad sõjakurjategijaid ainult sõja kaotanud poolel võidelnud rahvaste seast.

Paljudes riikides loetakse moraalsetel ja praktilistel kaalutlustel aegunuks ka kapitaalsed kuriteod teatud aja möödumisel. OSI eitab seda tsiviliseeritud rahvaste (kristlikku) põhimõtet.

Et sellele teha lõpp, tuleb OSI tegevus lõpetada, kuna ta on häbiks tsiviliseeritud ühiskonnale. Likvideerimine peaks otsekohe toimuma.

Kuulutusele ajalehes on kirjutanud alla GAIEA poolt president Stanley Rittenhouse ja GANPAC poolt esimees Hans Schmidt. Nende arvestuse kohaselt on USA-s 52 miljonit saksa päritoluga kodanikku. Neid ja kõiki teisi palutakse ühineda selleks, et õigusmõistmine Ameerikas teostuks põhiseaduses ettenähtud korras, õiglaselt ning ausalt.

-k

TORONTO EESTI ÜHISPANK
Ühenduses on jõud
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6

Kinnisvara laenud 9.25%
Isiklikud laenud alates 10.75%

Informatsiooniks helistage 465-4659

Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

Analüüs

„Iraan – kontrad" afäär USA-s

USA kongressi erikomisjon on kaheksandat kuud selgitamas „Iraan – kontrad" afääri, millesse on segatud president Reagani administratsioon. Eriliselt on selgitamisel, kas president Reagan valetas kongressile ja ameerika rahvale, et ta ei olnud teadlik Iraanist saadud raha ülekandmisest kontrade toetuse arvele. Ankrumeheks selle raha ülekandmise tehingus oli kolonel-leitnant Oliver North, väga populaarne ning rohkem dekoreeritud Ameerika merejalaväe ohvitser.

„Iraan – kontrad" afääri selgitamiseks moodustatud komisjon nõudis oma kätte 250.000 USA valitsuse ja administratsiooni dokumenti, et seda afääri igakülgselt selgitada. Dokumentide uurimiseks moodustati eriline staap ja asjaosaliste ülekuulajateks palgati USA kõrgelt makstud juristid, nende seas Arthur Liman, kelle aastaseks sissetulekuks tavaliselt on kuni 1,1 miljonit dollarit.

Põhjusel, et rahval on õigus olla kõigest teadlik, komisjoni istungid ja tunnistajate ülekuulamised on teostatud avalikult, teatmeteeninduse esindajate juuresolekul. TV- ja raadiojaamad registreerisid iga sõna ja liikumise. Tunnistajate ülekuulamine kongressi uurimiskomisjoni ees on kujunenud USA kauemini kestvaks „showks", mida pidevalt on jälginud umbes 50 miljonit inimest. Ajalehed ja ajakirjad on avaldanud selle „show" kohta pikki kirjeldusi ja nende esindajatele on välja jagatud üle 500 lehekülje kokkuvõtteid uurimiskomisjoni senise tegevuse kohta koos 1.100 dokumendi koopiaga. Kõik selleks, et rahval on õigus teada!

Loodetavasti uurimiskomisjon lõpetab oma töö lähematel nädalatel, kuid kahju, mis selle „avalikkuse" juures on tehtud USA usaldatavusele teiste rahvaste ja riikide valitsuste juures on tohutu. Seda, mis seni on nimetatud salajase diplomaatia eriliseks eeliseks (rääkimine mees mehe vastu), ei saa tulla enam kasutamisele. Kõik võib tulla avalikkuse ette ja blameerida prominentseid isikuid.

PRESIDENT JA KONGRESS

Tulipunktis on varjatult küsimus, kes on USA poliitiliseks juhiks, kas president või kongress. Küsimus muutus teravaks, kui president Reagan luges vajalikuks abistada Nicaragua vabadusvõitlejaid kommunistliku Sandinista valitsuse vastu. Kongress samal ajal asus seisukohale, et demokraatlik kord Nicaraguas tuleb kujundada rahulike läbirääkimiste alusel. President Reagan ja administratsioon jäid oma arvamise juurde. Algas vägikaika vedamine kongressi ja administratsiooni vahel. 1984.a. Kongress keelustas valitsust andmast igasugust abi Nicaragua mässulistele (kontrad).

President ja tema administratsioon lugesid Kongressi otsuse poliitiliseks rumaluseks ning riikliku vastuluure asutuse CIA kaudu hakati otsima teid, kuidas kontrasid endiselt aidata.

Üldiselt oli teada, et N. Liit toetas Sandinista valitsust Nicaraguas. USA vastuluurel olid selle kohta täpsed andmed ja sellest tehti järeldus, et N. Liidu eesmärgiks ei olnud mitte üksi Sandinista valitsuse toetamine, vaid Nicaraguast uue Kuuba kujundamine, võitluseks USA mõjuvõimu vastu Kesk- ja Lõuna-Ameerikas ning kommunistliku korra levitamiseks selles piirkonnas. Viimasel ajal on Sandinista valitsus saanud toetuseks sõjalist varustust, tanke, lennukeid ja rakette 650 miljoni dollari väärtuses. Ilma USA toetuseta ei ole mingit väljavaadet Sandinista valitsuse kukutamiseks.

Kongress on arvamisel, et kontrade abistamine Nicaraguas võib kord lõppeda samuti kui sõda Vietnamis. Vastuväiteks on toodud ette, et Vietnam oli 10.000 miili kaugusel ja Nicaragua on meie tagaukse ees. See on oluline vahe, mida ei saa arvestamata jätta.

PANTVANGID JA RELVAD

USA presidendi ja administratsiooni teiseks probleemiks kujunes Ameerika kodanike võtmine pantvangideks Beirutis, Liibanoni pealinnas. Pantvangide võtjateks olid Iraani muslemid. President Reagan luges neid barbaarideks ja keeldus nendega läbirääkimistesse astumast. Aeg kandus edasi ja valitsuselt hakati nõudma, et midagi tuleks teha pantvangide vabastamiseks. Sobivaks meheks, kes selle ülesandega võiks hakkama saada, peeti Oliver Northi. North sõitis Teherani ja saavutas kokkuleppe pantvangide vabastamiseks. Vastutasuks USA pidi müüma Iraanile sõjavarustust, mida hädasti vajati sõjapidamiseks Iraagiga. Kuna otseselt ei olnud võimalik relvi müüa Iraanile, siis tehti seda Iisraeli vahendusel. Relvad müüdi Iisraelile ja selle poolt Iraanile, suurt vahekasu saades. Vastava kokkuleppe alusel see vahekasu kanti üle ühte Shveitsi panka, kontrade vahemehe arvele. Pantvangidest vabastati kaks. Sellega tehing lõppes, sest pantvangide väljavahetamise kokkulepe toodi avalikkuse ette ühe Iraani poliitilise grupi poolt, kes leidis, et pantvangide väljavahetus relvade vastu tuleb rohkem kasuks teisele poliitilisele grupile tulevases võimuvõitluses. Kongress ja teatmeteenindus hakkas valitsust ründama ja president oli sunnitud vallandama Oliver Northi ja mitmed teised oma lähematest kaastöölistest, kes olid otseselt seotud relvade müügi ja raha ülekandmisega kontrade arvele. Kongress oli arvamisel, et president Reagan pidi olema kõigest sellest teadlik ja nõudis temalt seletust. President eitas oma osavõttu, eriti illegaalses raha ülekandmises kontrade arvele Shveitsi panka. Kõigi tunnistajate seletuste peale vaatamata, et presidenti otseselt ei informeeritud nendest tehingutest, kongressi uurimiskomitee ei taha seda uskuda ja tüü.useni venitab tunnistajate ülekuulamist, et kusagilt midagi leida, millega presidenti rünnata ja ametist loobuma sundida, osalemise pärast „Iraan-kontrad" afääris.

OLIVER NORTH

Merejalaväe (Marine) kolonel-leitnant Oliver North, populaarsem ning rohkem dekoreeritud USA armee ohvitser, sündis 1943. a. San Antonios ja kasvas üles Philmondis N.Y. Tema isa oli dekoreeritud Silver Star teeneteristiga kui kolonel II maailmasõjas. Oliver sai kodus tugeva rahvusliku kasvatuse ja on käitunud vastavalt kuni viimase ajani. Ta oli koolis andekas õpilane ja keskmiseks hindeks oli 89. Oliver lõpetas ülikooli keelte alal ja unistas sõjaväelisest karjäärist. Ta võeti vastu Marine sõjakooli ja lõpetas selle 1968. a. Kohe pärast sõjakooli lõpetamist ta abiellus ja paar nädalat hiljem ta saadeti rühmaülemana Vietnami. Teda hinnati kui taibukat juhti ja lahingus ülesnäidatud vahvuse eest vääristati teda kahe teeneteristiga. 11 kuud hiljem tuli North tagasi Vietnamist ja määrati taktika lektoriks sõjakoolis. Õpetamisel oli tema põhimõtteks, et sõdalane peab olema võimeline ning alati valmis igaks vajalikuks tegevuseks. 1973. a. North saadeti Okinawasse õpetama lahingulist tegevust džunglis.

Olles tõusnud majori auastmesse ta kutsuti Rahvusliku Julgeoleku Komitee (NSC) teenistusse Valges Majas. Ta uuris terrorismivastase võitluse taktikat ja õppis tundma kontrade tegevust Nicaraguas. Ta õppis Valges Majas tundma ka kõiki neid, kellega temal tuli koos töötada hiljem nn. Iraan-kontrad afääris. Nendeks olid William Clark, Robert McFarlane, admiral Poindexter ja teised.

North tegeles korraga pantvangide vabastamise ja kontrade abistamise probleemiga. See, kongressi arvates illegaalne tegevus töötas hästi, kuni Iraani poliitiliste gruppide omavaheline võistlus ja kadedus tõi selle tegevuse avalikkuse ette. North ja teised, kes olid seotud Valges Majas „Iraan-kontrad" afääriga, vallandati president Reagani poolt. Kongressi komisjon hakkas uurima nende illegaalset tegevust,

(Järg lk. 3)

INTRA Your Host Travel Agency (1986) Ltd.
Independent Travel Retailers Associated
Eestlasest omanik
MIRIAM ISBERG-ANDERSON
Professionaalne ja sõbralik nõuanne igasuguste puhkuste, äri- või maailmareisude tegemisel.
(416) 298-2160
Küsida omanikku.
Woodside Square Mall, 1571 Sandhurst Circle Scarborough, Ontario, Canada M1V 1V2

ROYAL LEPAGE
REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
1213 Bayview Ave., Toronto, Ont. M4G 2Z8
Esindaja
MAI SAARNA
Tel. kontoris 424-4900
kodus 751-1296

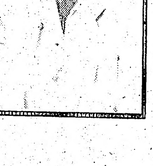

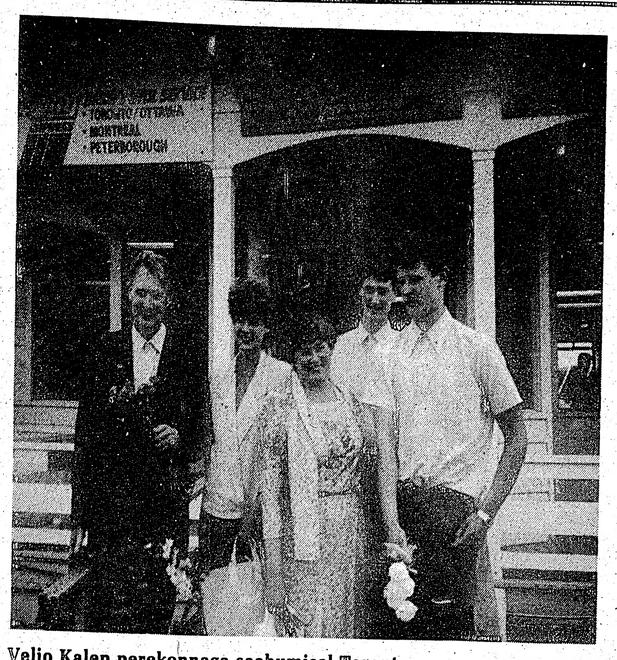

Veljo Kalep perekonnaga saabumisel Torontosse.

Kalepite pere tänab

„Eestlaste tore tegevus siin annab meile jälle uue usu . . . "

Kallid sõbrad!

Ajalehe „Meie Elu" kaudu täname kõiki eestlasi ja eestlaste organisatsioone, kes meie perekonda abistasid Kanadas kodu sisseseadmisel ja meie uue elu alustamisel.

Saab täis kaks kuud meie Kanadasse saabumisest. Selle aja jooksul oleme olnud eestlaste ja eesti organisatsioonide abivalmidusest ning inimeste heasüdamlikkusest ümbritsetud niimoodi, et meie uue kodu loomine on edenenud paremini kui oskasime loota siis, kui meie jaoks erakordne sündmus, lend üle ookeani, seisis veel ees.

Oleme olnud külalistena paljudel eestlaste üritustel ja saanud niimoodi meeldiva ülevaate eestlaste elujõulistest organisatsioonidest ja agarast tegevusest meie rahva elu paremaks kujundamisel.

Eestlaste tore tegevus siin annab meile jälle usu sellesse, et eestlased kogu maailmas ja kodu-Eestis suudavad varsti jälle meie rahva tulevikku suunata oma tahte ja oma käega.

Palju tänu

SVEN, REET, VEIKKO
HELLE ja VELJO KALEP

Sel ajal, kui olin Venemaal poliitvangide laagris, kirjutasin koju lastele pikki kirju sellise mõttega, et need annaksid minu lastele ja ka teistele nende eakaaslastele ülevaate sellest ajajärgust kui olin ise laps.

Kirjeldan lapse nähtuna seda aega, mis algas minu jaoks siis, kui Eesti taludes oli saabunud õitseaeg. See oli 1939. aastal, iseseisva Eesti Vabariigi viimasel aastal. Minu jaoks lõppes see aeg meie talu ja pere olemasolu lõppemisel ja Eesti taluelu hävitamisega, 1949. aastal selle kolhoseerimisega, mis olevat olnud Marxi ja Lenini suur kingitus inimkonnale.

See ajajärk on minuealiste meenutustes säilinud nii väliseestlastel kui ka Eestimaa eestlastel sellisena, mis muutis enamuse Eesti perede saatuse.

Endised . . .

(Algus lhk. 2)

püüdes eriti selgusele jõuda, millisel määral president Reagani isik oli seotud selle illegaalse afääriga.

KONGRESS JA VALGE MAJA

Kongressi komisjon tegeles 7 kuud Valgest Majast saadud dokumentide uurimisega ja „vähemate vendade" ülekuulamisega, enne kui Oliver North kutsuti seletust andma. North lubas rääkida tõtt, nii hämmastav ja „must" nagu ta mõnele võis paista, kuid eeltingimuse juures, et tema tunnistust ei kasutata tõendmaterjalina tema vastu. Temale lubati piiratud immuniteet.

Kolonel-leitnant North algas sellega, et kirjeldas komisjoni ees kui haledasti on USA, vabade ning demokraatlike riikide juht, kaotanud ühe lahingu teise järele võitluses kommunistliku imperialismi vastu. USA kaotas Koreas, Vietnamis, Angolas, Kuubal ja mitmel pool mujal. Ta on kaotamas ka Nicaraguas, sest presidendi ja tema administratsiooni tegevus on piiratud kongressi poolt antud eriseadustega. Piiratud tegevuse ja piiratud võimaluste juures kommunism ei ole võidetav ühel ega teisel rindel.

Oliver North tegi seda niivõrd elavalt ja veenvalt, et ta kujunes üleöö USA rahva seas populaarsemaks meheks, kellele hakati saatma tuhandete viisi tunnustustelegramme ja hulgaliselt rahalist toetust. Ta luges õigeks „Reagani doktriini", mis nõuab kindlat vastuastumist vene imperialismi laiutustele kindla kava kohaselt. Ta võttis omaks valetamise, et kontrad võiks saada vähemalt illegaalselt mingisugust abi võitluses kommunistliku korra vastu Nicaraguas. Nende võitlus seal on abistamise väärt.

President Reagani isik hoiti eemal „Iraan-kontrad" afäärist, et tema ei satuks legaalselt vastuollu kongressiga. See nähtavasti õnnestus, sest 8-kuulise uurimise ja tunnistajate ülekuulamise järel komisjon ei ole avastanud midagi, mille alusel presidenti valetamises süüdistada ja sundida oma kohalt lahkuma.

Oliver Northi seletus kongressi komisjoni ees tõi esile uue ja väga tõsise probleemi — kes on USA poliitika tegelik juht, kas kongress või Valge Maja — kas seadustandev või täidesaatev võim? Praegune kongress on võtnud enesele USA poliitika juhtimise ja piiranud täidesaatva võimu tegevust. Kuivõrd see on õigustatud ning kooskõlas põhiseadusega, peaks tulema selgitamisele juba lähemal ajal.

A.N.

V. KALEPI KIRI KOJU LASTELE NÕUKOGUDE VENE POLIITVANGIDE LAAGRIST

Uural, Permi oblast,
30. juuli 1982

Kallis Sven, Reet ja Veikko!

Septembris saab aasta sellest ajast, kui ma hakkasin teile kirjutama oma lapsepõlveaegadest. Kui see kiri teieni jõuab, on september jälle lähedal ja peale seda hakkab minul täis saama teine vangiaasta siin eriti ohtlike riiklike kurjategijate laagris ja teil sellises kodus, kus pole isa.

Nende kümne kirja kirjutamisel meenusid minule ja nende lugemisel ilmuvad teie ette sündmused aegadest, mil olin ise nii vana kui teie praegu. Sellepärast saate üsna kergesti sisse elada minu mõtetesse ja tegudesse.

Olen siin alati väga oodanud teilt kirju, et nende kaudu jälgida teie elu ja arenemist. Esimesel aastal te ei saanudki veel aru, mis teie isaga oli juhtunud ja miks ta ei tule koju. Kõige noorem teist, Sven oli siis üheksa-aastane. Tema kirjades olid soovid:

„. . . Kui sa tagasi tuled, osta mulle kommi (16.6.1981)."

„. . . Isa, proovi ruttu tagasi tulla (22.06.1981)"

„Me saime sinu kirjad kätte. Olen ühe nädala koolis käinud. Ma vajan seda, et sa ruttu koju tuleksid" (06.09. 1981).

„. . . Mis sa kurja tegid, et sa läksid vangi, mina ei saa aru. Mina tahaksin, et sa oleksid kodus (25.10.1981)"

Praeguse aja lapsed ei saa aru ja ei kujuta endale ette seda, mida minu põlvkond juba lapsepõlves pidi aru saama. Elasime ajal, mil me alatasa kuulsime poliitilistel põhjustel tapmistest ja vangistamistest. Sel ajal sai juba viieaastasele lapsele arusaadavaks hirm võimumeeste ees. Lapsed ei pidanud siis kõige hirmsamateks mitte juturaamatute koletisi ja kiskjaid loomi, vaid hoopis neid inimesi, kellel oli võim teiste saatuse üle.

Kuidas ma vastaksin Svenile ja selgitaksin, miks ma „läksin vangi" siia Uuralisse, teisele poole Venemaad, ja mida tähendab olla Nõukogude Liidu eriti ohtlik riiklik kurjategija. Ma kirjutasin teie emale, et öelgu ta teile, et ma olin Ameerika Luure Keskagentuuri agent. See ehk on teiesugustele lastele arusaadav. (Nõukogude televisioon manab igal õhtul ameeriklasi vähemalt tund aega ja küll sellepärast lapsed ka ehk peavad kõike ameeriklastega seoses olevat väga pahaks asjaks.)

Kuidas on võimalik lastele selgitada seda, et mul tekkisid võimudega lahkhelid sellepärast, et nad kärpisid minu palka, see tähendab, teie toiduraha, ja sellepärast Nõukogude võimud peavad mind eriti ohtlikuks riiklikuks kurjategijaks — see on ju teiesugustele süütutele ja heausklikele lapsemeeltele väga raske mõista.

Kuidas ma siis ikkagi siia sattusin? Kas ma sellest ise aru saan. Kas sellest saavad aru teised minu sugulased, teised täiskasvanud Eestis ja mujal maailmas. Kuidas ikka saab juhtuda nii, et oma laste, teie kolme parema elu eest seismine tuleb lõpuks tunnistada eriti ohtlikuks riiklikuks kuriteoks. Seda küsimust ma neid kümnes kirjas ei analüüsi, see on tuleviku teema. Need kirjad on vanaisa loodud kodu teemadel.

Ka sellel kodul on oma osa selles, et ma olen nüüd Nõukogude Liidu eriti ohtlik riiklik kurjategija. Teid kõiki üllatab see, et ka minu vanaisa talu, Suurekivi talu, ei jäänud puutumata Julgeolekukomitee uurija poolt. Kui ta küsis selle talu suurust, kus ma kasvasin, siis märkasin selgesti, et ta on vaenulik nende inimeste vastu, kelle vanaisal oli talu, kümne lehma ja nelja hobusega ja ta ei mõtle kunagi sellele, et sellistes taludes kasvatati järjest neljalapselisi põlvkondi. Sel hetkel seal sünges majas mõtlesin, et nende inimeste jaoks on vaen nii omane nähtus, et nad leiavad vaenu põhjuse isegi veel kolme põlvkonna tagant.

Lapsepõlvekodust ja -ajast saame kaasa iseloomujooni ja suhtumise maailma. Neid mõjusid võime ise märgata või mitte, kuid teised märkavad neid ja hindavad meid nende järgi.

Elasin oma lapsepõlve ajal, mil vaheldusid Eesti, Vene, Saksa ja jälle Vene aeg ja ka Vene tsaariaeg oli veel lähimineviku nähtus. Nende aegade vaheldumised toimusid vägivallategude ja suurte tapluste saatel.

Nende äärmuslike nähtuste keerises olles kasvas eestlastel teadmine, et maailm nende jaoks ei ole mitte ainult oma kodumaa. Eestlane on alati olnud kusagile tungiva ja tõttava inimvoolu tee peal ja sellel inimvoolul on päris tavaline kellegi vihkamine, verejanu, oma võimu vägivallaga pealesurumine, inimeste töö vilja ja vara vägivaldne äravõtmine.

Milliseks pidi kasvama meie põlvkond seda nähes? Kas me saime sellest ajast kaasa ainult umbusu maailma vastu?

Inimesi on igasuguseid. Osa kohaneb maailmaga paremini. Sellised seavad end ikka nende sekka, kelle käes on võim. Ülekohus inimlikkuse vastu püsib nende najal. Kirjanik Grigori Baklanov on kirjutanud:

„Igas põlvkonnas on inimesi, kes tõe eest tuleriidale lähevad, ja neid, kes puid lõkkesse juurde pilluvad ja ennast selle paistel soojendavad."

Olen näinud palju võimumehi ja võimule ihkajaid, kellest võisin kindlalt öelda, et olgugi nad praegu väliselt kommunistid, on nende iseloom selline, et kui oleks Eestisse jäänud Saksa aeg, siis oleksid need inimesed olnud sama korralikud Saksa natsionaalsotsialistid ja meie asutuste juhatajad ja muud võimutegelased.

Eelnevad arvamused ütlevad inimeste kohta üsna halvasti, kuid siin selles sunnitöölaagris olemine annab meile õiguse see välja öelda.

Oma kirjade kokkuvõtteks ma mõtlesin kirjutada sellest heast, mis ma oma lapsepõlvest kaasa sain. Mõtlesin kirjutada perekonna eest hoolitsemisest, alkoholist ja suitsetamisest hoidumisest, oma elukutse ja tööoskuse arendamisest, tervise hoidmisest ja sportimisest, ustavusest sõprade vastu ja hädasolija aitamisest. Kuidas see inimesel õnnestub, see jääb teiste otsustada.

Ühte võin siiski kindlalt öelda — just lapsepõlve mõjul ei ole minust saanud võimumeest, ükskõikset ja teistele muresid põhjustavat Nõukogude ülemust.

Oma Suurekivi lapsepõlvest sain ellu kaasa usu headusesse. Eesti taluinimestes ja Eesti külades ma nägin seda nii palju, et üksikud pisitülid ei saanud seda varjata minu eest.

Nüüd tunnen, et minu usk headusesse ei ole mind petnud. Aidatakse ju minu perekonda praegustel raskетel vangiaastatel igast maailma nurgast, kus on eestlasi, neid häid inimesi, kes kõik põlvnevad sellistest eesti kodudest, nagu oli minu vanaisa Suurekivi talu.

Suur tänu kodutalule, suur tänu sõpradele kogu maailmas!

VELJO KALEP

Modern Trend Interiors

EUROOPALIKULT ELEGANTNE MÖÖBLIÄRI

SUUR VALIK elutoa-, söögitoa-, kirjutustoa-, magamistoa-, lastetoamööbleid. Palju muud kodu kaunistamiseks: lambid, laelambid, stereo-, videokapid, riiulid jm. Kõik kõrgekvaliteedilisest tiikpuust, palisandripuust (rosewood) või tammepuust. Ka nahkmööbel.

ESMAKLASSILINE TEENIMINE

SOODSAD HINNAD

Avatud: esmasp., neljap. ja reedel 10–9, teisip., kolmap. 10–6, laup. 10–5

7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM
3 tänavatuld põhjapool Steeles Ave. E.
Tel. 475-6337, 491-0178

ROYAL LePAGE

REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
2320 Bloor St. West, Toronto,
Ont. M6S 1P2

Esindaja
EHA KAJAK-NIITSOO
Tel. kontoris 762-8255
kodus 762-6326

ÜHING EESTI TULEVIK
Heritage Future Society

Ühing kutsub liikmeid. Informatsiooni saatmiseks teatage oma nimi ja aadress – 416-766-5107.
See ei kohusta liikmeks astuma.

Lennuväepoiste sünnipäevapidu Inglismaal

Leicesteri „Grand Hotel" võtab kaheks päevaks oma valdusesse üle vaba maailma kokku kogunenud lennuväepoisid. See toimub 31. juulil ja 1. augustil. Kuna suurem osa neist saavad sel aastal kuuekümne aastaseks, on Toronto lennuväepoiste klubi esimehe Kalju Jõgi õhutusel ja eestvedamisel seekordne ühine ümmargune sünnipäev korraldatud Inglismaal. Selle korraldamisega on juba hulk aega olnud tegevuses „Eesti Lennuväepoisid ja Tüdrukud Suur-Britannias" Kalju Toom'e juhatusel.

Praeguse arvestuse põhjal koguneb peole umbes 150 inimese ümber. Kindlaid tulijaid väljaspoolt Inglismaad on Austraaliast 3, USA-st 9, Kanadast 21, Rootsist 11, ja Saksamaalt 2 lennuväepoissi. Inglismaalt on osavõtjate nimekirjas praegu üle viiekümne poisi.

Pärast pidu on korraldatud ringsõit Euroopas, millest võtavad osa 52 pidulist. Külastame muuhulgas Pariis'i, Heidelberg'i, Köln'i, Schönau'd, Hamburg'i, Lübeck'i ja Ukleid, kus oli sõjavangilaager. Osa seltskonnast siirdub siis Skandinaaviasse. Göteborgis on korraldatud Rootsis olevate poiste koosviibimine 14. augustil ja Helsingis on ette nähtud pärja asetamine Vabadussõjas langenute ausambale. Tagasisõidud Kanadasse toimuvad mitmes grupis.

TKO

New Arrivals!
AUGUST FUR SALE

The newest styles are in!

Our entire inventory is greatly reduced for our **Annual August Fur Sale.** You can **save hundreds of dollars** if you shop now.

Don't delay – now is the best time to buy!

Mon.-Thurs. 9:30a.m.-6:00p.m.
Thursday 9:30a.m.-7:00p.m.
Saturday 9:30a.m.-5:00p.m.

FURS by FINN
If you don't know furs ... know your furrier
191 Eglinton Avenue. East. 488-1701

Uus majandussüsteem on senisest veelgi kultuurivaenulikum

Uuest aastast asusid kõik kirjastused, trükikojad, raamatukaubastu tööle uutes tingimustes, mida nõukogude pressis nimetatakse „suuremaks iseseisvuseks". Niisiis, ühelt poolt jääb kehtima tsensuur, teiselt poolt nõutakse kirjastustelt ja trükikodadelt üha suuremaid kasumeid.

Trükiste jaehinnad on N.Liidus suhteliselt odavad. Et mingi teos tasuks ära kõik selle väljaandmisega seotud kulutused, peab see ilmuma tohutus massitiraažis. Selge, et igale teosele ei leidu niisama suurt lugejaskonda. Lahendus leiduks, kui kirjastusel jääks ise õigus määrata trükiste hinnad ja mis veelgi olulisem — ise otsustada, milline trükis tasub end ära. Poliitiline kirjandus jääks siinpuhul raskustesse. Hinnad on aga riiklikud, neid kirjastus muuta ei või. Mida aga trükkida, siin on kirjastusel veel väike sõnaõigus. Tsensuur paneb ka siin asjad paika ja kirjanikel ei jää muud kui juba eelnevalt sellega arvestada. Üht-teist hääli on siiski kostnud, et võiks hakata kodumaal avaldama ka võõrsil elavate eesti kirjanike ja luuletajate teoseid, kuid eks näe . . . Üks on aga selge, et poliitiline kirjandus pole kodumaal kunagi tasunud ära oma kirjastuskulusid. Tuleb välja, et neid siis trükitaksegi trükikodade ja kirjastuste kasumeist. Seetõttu kõlab lausa irooniana, et „Eesti Raamatu" poliitilise kirjanduse peatoimetaja Heino Käär ise, võttes sõna kirjastustegevuse probleemide kohta, jätab puudutamata oma aine valdkonda ja asub ründama (kaitsma) ilukirjanduse autoreid, öeldes:

. . . üks originaalromaan hakkab end tasuma 40 000-50 000 tiraaži juures, aga paljuke meil niisuguseid tiraaže on. Luulekogu praktiliselt ei jõuagi niisuguse tiraažini, et see end tasuma hakkaks.

Aastaid tagasi tõsteti nurinat — suuresti kirjanike eestvõttel — et eesti kirjandusklassika väljaandmine on kehval järjel.

Nii me siis oleme metseenid ja anname oma kasumi ning plaanide arvel välja kõike ülalöeldut.

Muidugi võib kohe öelda, et kultuurile tulebki peale maksta ja et igal kirjastusel on niihästi kahjumiga kui ka kasumiga väljaandeid jms.

Ega me siis kõik saa elatud postkaartide, albumite ja nende üksikute väärteoste arvelt, mis kasumit annavad.

Enn Soosaar oma kongressiettekandes (SV nr. 18) ütles otsesõnu välja, mida ta peab vajalikuks miinimumiks: vabariigi keskmist palka, üle 200 rubla kuus. Olgu öeldud, et „Eesti Raamatus" ei saa niisugust palka ükski neist, kes nende literaatide töid trükki toimetavad.

Kirjanike Liit pühendas oma aastakoosoleku Kirde-Eesti maavarade kaevandamisega seonduvatele probleemidele. . . . valusate küsimuste lahendamisele kaasaaitamise soovіga üritati sekkuda kirjandusest üsna kaugetesse asjadesse. Kas ei tasuks üks koosolek sama tõsidusega pühendada kirjastusasjadele?

Uuest aastast asusime me kõik — kirjastused, trükikojad, raamatukaubastu — tööle uutes tingimustes. Kirjastused lähevad üle uutele majandamistingimustele. Niipalju kui meieni jõudnud dokumentidest esialgu oskab järeldada, näib uus süsteem olevat veelgi kultuurivaenulikum senisest. Veelgi rõhutatumalt ja jõulisemalt on seatud eesmärgiks: üha rohkem tõmmiseid, üha rohkem raha. Veelgi soositumasse olukorda satuvad suuretiraažilised ja kasumiga väljaanded, veelgi enam ebasoosingusse väikesed tiraažid ja kahjum. Ikka ja jälle vähem nimetusi ja rohkem tiraaže.

Muutuvad majandustingimused ja muudki eeskirjad nõuavad, et raamat tuleb üha kiiremini maha müüa, üha vähem saab endale lubada kauemaks müügile jäävaid tiraažiosi.

„Sirp ja Vasar" 27. veebr. 1987
BALT-PRESS

Seedrioru suvekodu lapsed teel sööklasse. All — osa suuri poisse koos kasvataja Merike Koger'iga. Foto — Merike Koger

Seedrioru — kaunis noorte suvekodu

Käesoleval suvel kestab laagri tegevus kolm nädalat, 12.juulist — 1. augustini. On võimaldatud osavõtt niihästi eesti päritoluga inglise keelt valdavatele lastele kui ka lastele kelle vanemad soovivad ainult eesti keelset laagrit. Esimesed kaks nädalat on laager kakskeelne ja viimasel nädalal on tegevus ainult eestikeelne.

Pärast avamisaktust algas tegevus täies hoos. Mudilased on majutatud ilusasti remonditud Seedrioru taluhoones, kus niihästi pesukausid ja muud on seatud mudilastele „õigele" kõrgusele. Väikesed ja suured tüdrukud magavad „Koldetares" ning väikesed ja suured poisid veedavad oma öötunnid „Orutares", „Arnold Pautares", töötab administratiivkeskus.

Ilmad on seni olnud haruldased. Iga päev päikesepaisteline koos mõnusa vaikse tuulega tänu Seedrioru künkalisele maastikule. Allikaveebassein võimaldab alati karastavat suplemist. Kui basseini vesi ei ole küllaltki külm, on alati võimalus kasutada Seedriorust läbi voolavat jõge. Kõikidel kasvandike gruppidel on iga päev vähemalt kaks võimalust päevakavas ujumiseks. Kaks korda nädalas on saunaõhtu mis on mõningal kasvandikul esmakordne kogemus. Kahe nädala kohta on vihma piserdanud ainult üks õhtu — muidugi sellel õhtul mis oli kavas ette nähtud lõkkeõhtuna. Sellest polnud aga midagi, sest lõkkelaulud lauldi ja naljad tehti siis katuse all ja teise nädala lõke oli seda vaimukam.

Päevakavad on vahetusrikkad ja huvitavad. Spordi alal on niihästi kergejõustik kui pallimängud nagu võrkpall, rahvastepall ja korvpall. Suurt huvi on sel aastal olnud põlendpalli mängimiseks, mis on üks eesti variant pesapallist. Tegevuskavasse kuulub, nagu varemgi populaarne eesti rahvatants ja laulmine. Sellele lisanduvad veel eesti keele tunnid, loodusõpetus, savitöö, laulmine, laskesport, öömängud, nagu lipuotsimine ja muud. Nädalalõppudel on kavas maskeraad, valguspidu ja laulupidu.

Laagri tegevus on rõõmus ja energiat kulutav. Ilma heatujulise koka ja mõnusa köögipersonalita ning nende maitsva toiduga poleks laagrielu läbiviidav. Suureks abiks on ka Seedrioru suvilates viibijate aitavad käed.

O. METSMAA

Valguspidu Jõekäärul

Igal aastal toimub meie laste suvekodus, efektne valguspidu, milles kõik kasvandikud osalevad, rõõmustavad ning hiljem mäletavad suursündmusena.

Sel aastal toimus pidu möödunud laupäeval. Päike polnud veel loojunud, kui inimesed lähedalt ja kaugemalt kogunesid Jõekääru hästikorrastatud staadionile.

Päevaraugemisel tuli lastekodu pererahvarõivais või valges riietuses muusika saatel korralikus rongkäigus haljale aasale, kus toimus esinemine. Defilee, eesti noorte ja nende juhtide poolt, oli südantliigutav.

Tere tulemast publikule, kes kõik pingid täitis, ütles Kersti L. Linask. Ta tõi esile tähendusõna Kalevipojast, kes tuleb eesti lastele õnne tooma, ja armastusest Jõekääru traditsioonide vastu.

Jõekääru suvekodu kasvandike poolt esitati põimik rahvatantsudest ja lauludest, milles osalesid kõik lapsed, väikesed ja suured.

„MÕISAKÜLA TARGAD"

Põimik „Mõisaküla targad" sisaldas neli stseeni. Sisu: Mõisaküla elanikud olid õnnelikud oma igapäevase elu ja askeldustega. Kuid järsku tuli teade, et kuningas tuleb sõjaväega ning võtab neilt kõik mis talle meeldib ja küla läheb pankrotti. Peetakse nõu, kuidas sellest kuninga ja politseiülema tulekust endid päästa. Ollakse mures ja nõrdinud, paanikas, kuni keegi leiab mõtte, et teeskleme nagu oleksime kõik rumalad, lollid. Siis näis nagu kõigil oleks arust puudus. Nad räägivad rumalusi, et nemad on nii „vahvad", nad aitavad igal hommikul päikest üles tõusta . . . Teevad padrikule tõkkeid, et kägu ära ei lendaks, kannavad uksi seljas jne.

Lõpuks otsustab politseiülem jätta rumalad, vaesed inimesed rahule ja lahkub. Nüüd on külaelanikel põhjust naerda, kuna nad suutsid küla päästa pettusega. Kõik on jällegi rõõmsad ja lõbutsemine algab.

Põimiku koostaja: Kersti Linask. Lavastajad: Kersti Linask ja Maaja Matsoo. Laulujuht: Anne Saks. Tantsujuhid: Silvi Matsoo ja Liisa Novek. Jutlustaja: Maaja Matsoo. Pillimees: Peeter Jeeger. Tehniline seadend: Karl Novek, Peeter Roose, Peeter Jeeger, Mikk Jõgi ja Ilmar Kütt. Sõnalised tegelased: Marcus Kolga, Katriina Küng, Risto Leivat, Toivo Pajo, Laine Rebassoo ja Aili Roosild.

EMAKEELSED LAULUD

Rahvatantsu õpetajatel oli küllalt vaimukust, vilumust ja hoolt, et igasse stseeni vastava kõne- ja meeleolu kohane tants leida ja seda õpetada. Tantsijad olid hästi treenitud. Samuti laulud. Noored olid selgeks õppinud hulk emakeelseid seltskondlikke laule. Oli tore nende suust kuulda: „Kungla rahvas", „Öö pime", „Noorus on ilus", „Päike veerend", „Mööduvad päevad" jne. Populaarsematest tantsudest esitati: „Vanamoodi reinlender", „Viru polka", „Eideratas", „Vändra polka", „Ingliska", „Tuljak" jne. Ka kõige väiksemad lapsed olid tublid tantsijad haljal aasal. Kõik kummardused, astumised ja hüpped olid omal kohal!

Kui eemal taevavõlvil sähvatasid välgud, nagu ähvardades meie noori, kõlas noorte suust julgelt ja valjult: „Ei punalipp sini-musta-valge vastu saa . . .!" kõrge keskuvise õise taevakaare all.

Hiljukesi olid noored „lavamurult" eemaldunud tumeda metsa alla, süüdanud seal tõrvikuid, ning lähenesid publikule müstilise tõrvik-defileena. Ringe moodustades asetasid tõrvikukandjad endid taas murule, hoides käes tõrvikuid-tuld. Suured tüdrukud laulsid härda palvuslaulu. Astus esile meie tuntud patrioot-kunstnik, Endel Ruberg, kes palus Taevase Isa õnnistust Jõekäärule ja hoolitsust kogu eesti rahva eest, et meie keel ei hääbuks ega rahvas ei sureks välja, — vaid vabaks saaks. Ta tänas Jõekääru juhtkonda ja kõiki kasvatajaid.

Tunnustuseks-tänutäheks said lilli kõik need, kelle õlgadel lasus vastutus ja töö valguspeo korraldamisel, eesotsas Toronto Eesti Naisseltsi esinaine Helju Novek, Karl Novek, Kersti Linask, Maaja Matsoo, Anne Saks, Silvi Matsoo, Liisa Novek, Peeter Jeeger, Peeter Roose, Mike Jõgi ja Ilmar Kütt. Noored palvetasid Maarjamaa eest.

Tõusid õige kõrgele tõrvikud ja Jõekääru staadionil kõlas kõikide eestlaste suust õises vaikuses pühalik „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm . . ." Peamajas oli kaetud eine- ja kohvilaud, millest osavõtt oli rohke. Vähemast saalist kostis moodne muusika, kus noored tantsu lõid.

HELLA LEIVAT

Nõutakse Karl Linnase kohta andmeid

NEW YORK (ME) — ERKÜ juhatus saatis abiesimehe Mari-Ann Rikkeni allkirjaga välisminister G. Shultzile kirja, milles palutakse tema kaasabi andmete saamiseks ühenduses K. Linnase haigusekäigu ja surmaga. Et tuhastamise tõttu lahkamine ei olnud võimalik, siis soovitakse, et välisministeerium, astudes ühendusse Nõukogude võimudega, selgitaks millisel tervislikul põhjusel K. Linnas viidi Tallinnast Leningradi. Edasi, et mis liiki operatsioone tehti ja raviti, kes olid vastutavas personalis Tallinnas ja Leningradis, millistes tingimustes said Linnase tütar ja advokaat R. Clark kohata Linnast, ja et miks ei jätkatud tema ravimist Tallinnas?

Kirjas juhiti tähelepanu sellele, et Linnase tütrele ei jäänud Linnase küüditamise eel mitte muljet, et ta isal oleks tervislikult eluohustavat olukorda. Kas OSI annaks vabaks nende valduses oleva arstliku raporti K. Linnase kohta?

Veel lisatakse, et vaatamata Amnesty Internationali, osa USA senaatorite ja kongressiliikmete jt. seisukohtadele inim- ja tsiviilõiguste pinnal, deporteeriti K. Linnas N. Liitu, kus 20 a. tagasi 'a oli mõistetud tagaselja surma — mis USA-s administratiivseil arutlusil võeti deporteerimise aluseks. Kogu Linnase protsessile tuli kontroversiaalne ilme, kaasus tõsine küsimus USA välispoliitika pinnal jne.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Majandusklubi Suvepäev 8. augustil

Eesti Majandusklubi Kanadas traditsiooniline Suvepäev toimub tänavu taas Collingwoodis perekond Rooneemede suvekodus. Kogunemine laupäeva, 8. augusti hommikul kl. 10.00, keskpäeval kerge eine ja 17.30 lõunasöök. Klubi liikmete külalised on teretulnud.

Registreerida hiljemalt 3. augustiks H. Later & Co. Ltd. büroos 653-7815; L. Jänes 833-5476; E. Hopp 487-2147; H. Kasak 421-0202.

KUHU MINNA?

Laup., 1.–3. aug. Baptisti koguduse Kivioja Vaimulik Telklaager.

Laup., 8. aug. harjumaalaste-tallinnlaste Suvepäev, Masaryktown'is, 450 Scarborough Golf Club Road.

Laup., 8.-15. august Eesti kunstinädal „Seedriorul".

Laup., 15. ja 16. aug. Eesti Ohvitseridekogu Suvepäevad Asta ja Aleksander Luige talus.

Laup., 15–23. aug. Kotkajärve Metsaülikool.

Sport

Defektiivsete võistlused

„Lilleneiu" Tami Saj ujus kolm rekordit

Ontario defektiivsete noorte ja täiskasvanute spordivõistlused (The Ontario Games) peeti 16-18. juulil Metro-Toronto North York'i linnas viies erinevas kohas.

Võistluste organiseerimisega alustati juba 1985.a. moodustades selleks erikomitee. Komitee auesimeheks valiti North York'i linnapea Mel Lastman, esimeheks John B. Aird, abiesimeheks Gordon C. Hutchinson ja võistluste koordinaatoriks Laura Garton. Peakomitee abistamiseks valiti veel 14 allkomiteed. Korraldajad oma tegevust alustades võtsid motoks, et võistlused peavad olema parimad, mis kunagi varem Ontarios peetud. Valiti Ontariost ligi 1200 eliitkuuluvat organisaatorit, kes vabatahtlikult aitasid võistlusi korraldada. Nende hulgas olid ka Kalev-Estienne võimlejad, kes esinesid ettekannetega ja 13-a. tütarlaps Tami Saj, Thunder Bay'st, kelle ema on eestlane Elle Jürivee-Saj. Tami ülesandeks oli hertsoginna Sarahle lillede andmine võistlejate nimel. Hiljem intervjueeriti teda mitme tv-jaama poolt. Nende rakendamistega anti tunnustus, et ka eesti sportlased kuuluvad Ontario eliidi hulka.

VÕISTLUSED

Võistlused, millest osavõtjaid 390, algasid 16. juuli keskpäeval võistlejate registreerimisega. Kergejõustikuvõistlused peeti North York'i Civic staadionil, ujumine Douglas Snow Aquatic Centre'is, raskuste tõstmine ja lauatennis Northview Heights Secondary School'is, jalgrattavõistlused Canadian Forces Base Downview's ja veeremänguvõistlused Willowdale Lawn Bowling Club'is. Võistlejad olid liigitatud nelja gruppi: amputeeritud, pimedad, selgroovigastustega (cerebal palsy) ja ratastoolides võistlejad. Iga grupp oli omakorda liigitatud alaosadeks vanuse ja defekti raskuse järgi. Tami Saj võistles ujumises kolmel alal. Tuli esimeseks kõikidel aladel, võitis kolm kuldmedalit ja ujus kaks uut Kanada ja ühe Ontario rekordi. Tagajärjed: 400 m vabalt — 6.39,99 uus Kanada rekord. 100 m vabalt — 1.29,72, uus Kanada rekord. 100 m selili — 1.42,45, uus Ontario rekord.

Kogusummas nendel võistlustel saavutati 6 uut Kanada ja 26 uut Ontario rekordit. Tähelepanuvääriv on, et 6-st uuest Kanada rekordist saavutas Tami Saj 2.

AVATSEREMOONIA

toimus esimese võistluspäeva õhtupoolikul 6.30 North York'i Civic staadionil. Esimestena esinesid kroaadi rahvatantsijad, selle järel iiri rahvatantsu kool ja lõpuks Kalev-Estienne võimlejad. Pärast lühikest vaheaega tulid väljakule shoti orkestri muusika saatel sportlased ratastoolides, järgnesid pimedad juhtide saatel ja lõpuks väiksemate defektidega sportlased. Ontario Lions Club'i liikmete abistamisel asetati nad istuma lava ette paigutatud toolidele. Korraldava komitee esimees tutvustas aukülalisi, mille järel saabus kohale Ontario turismi- ja heaoluminister John Eakins, kes pärast lühikest sõnavõttu, võistluste lipu heiskamist, tule süütamist ja Kanada hümni laulmist, kuulutas võistlused avatuks. Pärast avatseremooniat toimus pimedate 1500 m jooks nende juhtide abistamisel.

KÕRGED KÜLALISED

Teisel päeval algasid võistlused kell 9 h. ujumisega ja selle järel murru-veeremänguga ettenähtud kohtades. North York'i Civic staadionil algasid keskpäeval võistlused slaalomis ja hiljem kergejõustikus. Võistlusi külastasid kõrged külalised hertsog Andrew ja hertsoginna Sarah, kes saabusid staadionile täpselt kell 2.35 p.l. Neid tervitas esimesena North York'i linnapea Mel Lastman. Selle järel Tami Saj andis hertsoginnale võistlejate poolt lilli. Kõrged külalised jälgisid esmalt võistlusi ja sellejärel hertsog Andrew esines kõnega. Külalisi jälgis kogu aeg üle 150 TV, raadio ja ajakirjanduse esindajat. Ka Tami Saj'd intervjueeriti sel ajal mitmete TV, raadio ja ajakirjanduse esindaja poolt.

Kolmandal võistluspäeval algasid võistlused juba kell 8 hommikul ja kestsid kuni 3-ni p.l. Lõpptseremoonia toimus kell 4.30 North York'i Civic staadionil ja võistlejate bankett kell 7 õhtul Ramses Shrine Temple'is.

Tami Saj sõitis kohe pärast võistlusi Inglismaale, kus ta Kanada esindajana võistleb Ailesbury's 100 ja 400 m vabaltujumises ja 100 m selili-ujumises.

HARALD RAIGNA

Tami Saj — andis lilled hertsoginna Sarah'le ja ujus kolm rekordit. Foto — H. Raigna

Ritmika esindas Kanadat Gymnastrada lõpuesinemisel Taanis

Ritmika 26-liikmeline võimlejate rühm jõudis tagasi Taanist, kus 7.-11. juulini toimus rahvusvaheline Gymnastrada.

Gymnastrada avamine toimus 7. juulil, kus iga maa võimlejad pidulikult sisse marssisid, kandes ees riigi lippu ja nime. Kanada 80-liikmeline delegatsioon, kandes Kanada värvides treeningdresse, nägi seekord väga sportlik ja ühtlane välja. Ka Taani kuninganna oli tulnud pidustusi avama.

20.000 VÕIMLEJAT

Järgneval 3-l päeval toimusid 8-s võimlas ja välisstaadionil, mis kõik olid väga maitsekalt Gymnastrada värvides ja lilledega kaunistatud, kella 9-st hommikul kella 5.30-ni õhtul esinemised. Et võimaldada kõigile 20.000 võimlejale esinemist, sai iga rühm ainult 25 minutit esinemisaega.

Ritmika 25-min. kava möödus väga edukalt, saades pidevaid aplause täissaalilt esinemise ajal.

Pärast esimest esinemist anti veel üks 15-min. esinemine ning samuti võtsid Ritmika 26 võimlejat osa Kanada masskavast, mis oli Annely Riga koreografeeritud liniku kava ja esitatud 2 korda Gymnastrada hiigellaval 50 võimleja poolt.

ESINDAS KANADAT

Peale 3-päevast esinemist tegi Gymnastrada komitee koos rahvusvahelise võimlemisföderatsiooni (FIG) esindajatega valiku rühmadest, kes esindasid igat osavõtnud maad lõpuesinemisel nn. matineel 11. juulil Gymnastrada hiigellaval.

Kanadast oli 5 rühma Gymnastradal: Kalev-Estienne (11 võimlejaga), Manitoba (19 võimlejaga), Saskatchewan (12 võimlejaga), Quebec (6 võimlejaga) ja Ritmika (26 võimlejaga).

Ritmikale langes au olla valitud esindama Kanadat sellel esinemisel. Matinee 2-tunnine kava esitati 2 korda ja oli otseülekandena üle kantud taani televisiooni.

Ritmikale oli see esimene osavõtt rahvusvahelisest Gymnastradast ja väga edukas.

Pärast Gymnastradat viibis rühm 3 päeva Kopenhaagenis, kus tutvuti linnaga ja taani eluga.

Kogu reis möödus Ritmikale edukalt ja sujuvalt, saadi palju uusi sõpru üle kogu maailma, kellega lubati uuesti kokku saada järgmisel Gymnastradal, mis toimub 1991. aastal Hollandis, — Amsterdamis. Eestlastest võtsid Ritmika rühmas osa: Trina Läte, Rita Läte, Mia Tein, Katharine Sepp, Leida Kilu, Marje Medri, Juta Lugus.

Rühma treener Annely Riga ja tuuri mänedzher Siina Kasekamp.

JOHN E. SOOSAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 1202, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

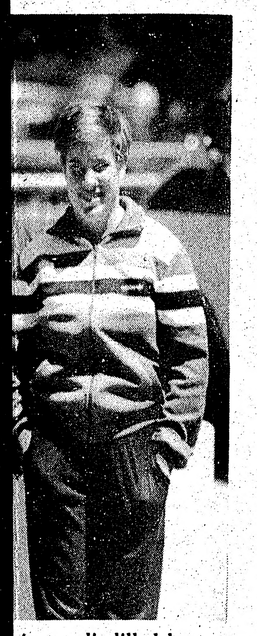

...aj — andis lilled hertso-
...arah'le ja ujus kolm re-
Foto — H. Raigna

...nänguga ettenähtud kohta-
...rth York'i Civic staadionil
...eskpäeval võistlused slaalo-
...liem kergejõustikus. Võist-
...stasid kõrged külalised hert-
...rew ja hertsoginna Sarah,
...usid staadionile täpselt kell
Neid tervitas esimesena
...rk'i linnapea Mel Lastman.
...l Tami Saj andis hertsogin-
...stlejate poolt lilli. Kõrged
jälgisid esmalt võistlusi ja
hertsog Andrew esines kõ-
...lalisi jälgis kogu aeg üle
...aadio ja ajakirjanduse esin-
...Tami Saj'd intervjueeriti sel
...ete TV, raadio ja ajakirjan-
...daja poolt.
...ndal võistluspäeval algasid
...i juba kell 8 hommikul ja
...uni 3-ni p.l. Lõpptseremoo-
...us kell 4.30 North York'i
...dionil ja võistlejate bankett
...tul Ramses Shrine Temp-

...aj sõitis kohe pärast võist-
...smaale, kus ta Kanada esin-
...õistleb Ailesbury's 100 ja
...baltujumises ja 100 m selili-

HARALD RAIGNA

...at
...Taanis

...sioonis.
...le oli see esimene osavõtt
...elisest Gymnastradast ja
...as.

...ymnastradat viibis rühm 3
...penhaagenis, kus tutvuti
...taani eluga.

...is möödus Ritmikale edu-
...valt, saadi palju uusi sõp-
...gu maailma, kellega lubati
...kku saada järgmisel Gym-
...mis toimub 1991. aastal
... — Amsterdamis. Eestlas-
... Ritmika rühmas osa: Tri-
...ita Läte, Mia Tein, Katha-
... Leida Kilu, Marje Medri,
...s.

...treener Annely Riga ja tuu-
...her Siina Kasekamp.

...C.A.
...o, Ontario, M5H 3M7

Pensionäride väljasõit Niagarale

Neljapäeval, 23. juulil juba pärast kella kaheksat hakkas kogunema Eesti Maja ette arvukalt Pensionäride Klubi liikmeid, et teostada suvist väljasõitu Niagara Falls'i.

Peagi olid kohal kaks Grey Coach õhujahutusega varustatud bussi ja kl. 9.00 algas sõit. Vilunud bussijuht, Toronto altlinnast läbi sõites, andis seletusi markantsete ehituste ja tähelepanuväärsuste kohta. Liikumiskiirus muutus õige aeglaseks Hamiltonist mööda sõites, sealse sildade juures käimasolevate ehitustööde tõttu. Pisut aeglustus sõidu kiirus ka Welland kanalist ülesõidul.

Kl 11.15 jõuti Niagara Falls Marinelandi parkeerimisplatsile, kus bussist välja astudes tundus nagu oleks astunud saunaleili. Klubi juhatuseliikmed ja reisikorraldajad, eesotsas klubi esimehega, korraldasid kiiresti pääsmete muretsemise ja jagamise ning ligi sajapealine sõiduseltskond suunati restorani, kus igale anti, pääsmehinnale lisaks, tass kohvi ja suhkrusai tasuta.

Toronto pensionäride pere segunes peagi rohkearvulisete Marinelandi külastajatega ja harva kuulis siit või sealt mõni eestikeelne sõna.

Marinelandi väiksemas teatris algas ettekanne peatselt ja tunni aja pärast toimus see suures teatris, kus merelõvid, pringlid (porpoises) ja vaalavad näitasid oma osavust, painduvust ja treenerite signaalide mõistmist.

Termomeetri näidates üle kolmekümne Celsiuse kraadi sundis otsima varjulisemaid kohti. Peagi oli aeg koguneda bussidesse, et alata tagasisõitu Torontosse. Tagasitee toimus Niagara-on-the-Lake kaudu, kasutades panoraamset pargiteed, mis paralleelne Niagara jõega. Bussijuht pidavalt juhtides tähelepanu vaatamisväärsustele andis ülevaate ümbruse sündmusrohkest ajaloost.

Lühike peatus tehti ühe suurema aed- ning puuvilja-äri ees, kus sai jahedat marjamahla ja värsket puuvilja.

Peatuti veel ka Hillebrand'i veinivabrikus, kus tehti jalutuskäik läbi vabriku kahes grupis, kusjuures grupijuhid andsid seletusi ja vastasid külastajate poolt esitatud küsimustele. Lahkelt pakuti ka maitsta veini ning vähesed suutsid vastu panna kiusatusele, et lahkuda ilma mõnd pudelit kaasa võtmata.

Tagasisõidul oli tee vabam ja liiklemisummistus algas alles Lakeshore bulvaril, kuid ka seegi polnud tõsine. Peagi olid kaks bussi jälle Eesti Maja ees, et maha laadida, küll pisut väsinuid, kuid rahulolevaid väljasõidulasi. Kõikide näolt paistis „rõõm ühest ilusast päevast".

Väljasõidu hea kordamineku eest pälvivad tänu klubi juhatuse liikmed eesotsas esimehe F. Tertsiga, kelle tööviljana sai üritus võimalikuks.

O.H.

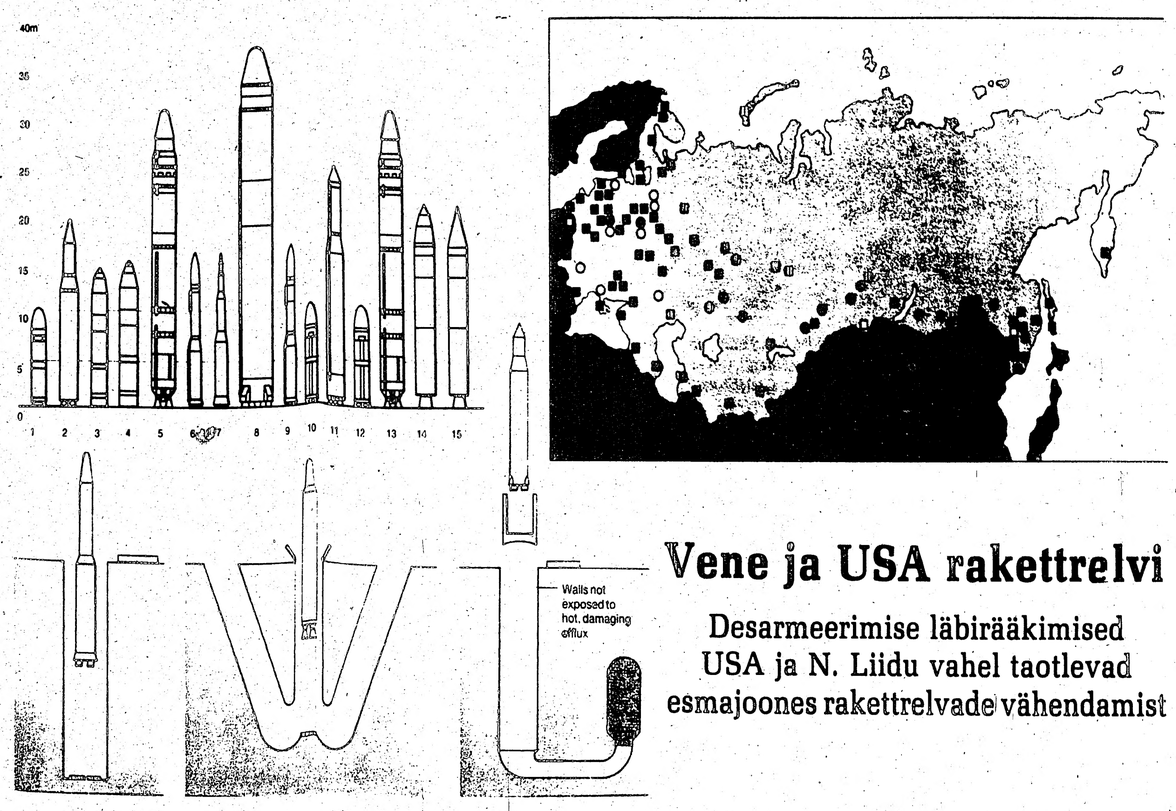

Joonisel on N. Liidu sõjaväe lennuväljad tähistatud kandilise märgiga. Mustad ruudud on hävituslennukite lennuväljad ja valged ruudud on suurte pommitajate lennuväljad.

Ümmargused märgid kaardil on kauglennurakettide asukohad. Mustad ümmargused tähised on kauglennuraketid SS-11 ja SS-18. Valged ümmargused märgid on kauglennuraketid SS-13, SS-17 ja SS-20.

Hiljuti on venelased asetanud mõned kauglennuraketid ka suurtele veoautodele, mis liiguvad ja muudavad seega asukohta. Neil on kavatsusel asetada mõned raketid ka raudteevagunitele.

Vene ja USA rakettrelvi

Desarmeerimise läbirääkimised USA ja N. Liidu vahel taotlevad esmajoones rakettrelvade vähendamist

Vasakul — Vene ja USA tuumalaenguga kauglennurakette:

1. **USA Poseidon C-3 (B-rakett)**
2. **Vene SS-11 (kauglennurakett)**
3. **Vene SS-N-18 (B-rakett)**
4. **Vene SS-N-8 (B-rakett)**
5. **USA Titan-2 (kauglennurakett)**
6. **USA Minuteman-3 (kauglennurakett)**
7. **USA Mark 12 (B-rakett)**
8. **Vene SS-20 (kauglennurakett)**
9. **USA Minuteman (B-rakett)**
10. **USA Trident C-4 (B-rakett)**
11. **Vene SS-127 (kauglennurakett)**
12. **USA Trident D-5 (B-rakett)**
13. **USA Titan 2-M (kauglennurakett)**
14. **USA „Peacekeeper" (kauglennurakett)**
15. **Vene SS-19 (kauglennurakett)**

Raketid joonisel on skaalas. Nagu näha, on vene SS-20 ligi 40 m pikk ja üsna jäme. Kauglennurakett on interkontinentaalne rakett.

B-raketid joonisel on nn. „ballistilised" raketid, mis jagunevad mitmeks väiksemaks raketiks, mis alla langedes plahvatavad kõik eraldi.

Tavaliselt asub kauglennurakett maa-aluses kaetud silos. Lenduheide toimub otse silost. Selleks avatakse katuse luuk ja süüdatakse rakett.

Vasakpoolne joonis näitab silot, mis on avaram kui rakett ise, ja annab võimaluse raketi mootori suitsul väljapääsemiseks. Seda moodust kasutasid varasemad USA ja vene raketid. Hiljem ehitati silo kõrvale maasse laiad torud (keskmine joonis), mis juhtisid raketi segavad gaasid kõrvale.

Viimasem lenduheite moodus on külma gaasiga (parempoolne joonis), millega jõuline generaator silo kõrvalt surub raketi alt üles. Raketi enda mootor süttib alles siis, kui ta on silost väljas. Selle moodusega ei riku tulised gaasid silo seina. See moodus andis ka sovjettidele võimaluse ehitada jämedamad ja suuremad raketid, jättes silo (mida vaatlevad USA satelliidid) endise suurusega. Strateegiliste relvade piiramise leping põhines silo suurusele, mida satelliit saab kontrollida kaamerага.

Abiks perenaisele

Hapukapsahautis

Meenub kuidas vanasti sai uhutud ülemäära hapendunud kevadpoolseid kapsaid enne külma veega ja siis neid käte vahel tahedaks pigistatud. Sellega aga kõrvaldatakse kapsast suur osa nende toiteväärtusest. Võiks tähendada, et 100 grammis toores peakapsas on sama palju vees lahustuvat C-vitamiini (askorbiinhapet) kui 100 grammis kooritud apelsinis.

Kuid toit peab olema mitte ainult tervislik, vaid ka maitsev. Olen katsetanud hapukapsaste probleemi lahendada järgmiselt:

Panen hapukapsad sõelale ja surun mahla välja.

Mahla kasutanud tervislikuks joogiks nii, nagu seda tehakse USA-s: sealse mahedamaitselise pirnimahla asemel võtan kapsamahla lahjendamiseks kraanivett. Lisan sellele riivitud sidrunikoort ja maitsestan meega. Joogiklaasi panen jäätükke ja valan kapsajooki peale. Maitseb paremini kui võiks arvata.

Kui valmistatakse hautisetaolisi hapukapsatoite, siis hapu maitse vähendamiseks keedetakse kapsaid koos värskete kapsastega. Ka tangudega — nii nagu keedame oma kuulsat rahvustoitu „Mulgikapsad". Kuid võib ka teisiti — nagu see selgub järgnevast retseptist.

Retsept erineb varemilmunuist seepoolest, et värskekapsa või tangude asemel võetakse toorest riivitud kartulit.

500 g hapukapsastele lisada 1 väike loorberileht, 2-3 toorest riivitud kartulit ja nii palju vett, et see katab kapsad. Keeta umbes 20 minutit.

250 g taist seakülge lõigata kuupidedeks ja pannil margariiniga läbi praadida. Lisada kapsastele. Samal pannil praadida helepruuniks 1 suur hakitud sibul ja ka see lisada kapsastele. Maitseaineks kasutada 1 riivitud õun, 1 sl suhkrut, 1-2 tl köömneid, vajadusel soola. Kui hautis on liiga paks, lisada vajaduse järgi vett, segada ja keeta veel mõni minut, kuid nii, et kapsad ei keeks ülearu pehmeks. Serveerida kooritud keedetud kartulitega, millele raputada hakitud peterselli või tilli.

Hapukapsahautis on tugev külmaaja toit, sobib rohkem keskpäeva roaks kui õhtueineks. Järelsöögiks on omal kohal tass kohvi mõne õhulisema koogiga, näiteks rullbiskviidiga. Rullbiskviite küpsetati Eestis sageli ja paljudes kodudes. Kuna Vabariigi-Eestis oli väga tihe täienduskoolide võrk, siis nende kaudu levis rahva sekka üht kui teist suupärast, head ja paremat.

ELLEN ROOSME/EPL

Ilmus RENE UFER-KALLAS'e ingliskeelne romaan:

„from SUNSET to SUNSET"

(296 lhk.) $9.95 (US) $14.95 (Can.)

ja uued helikassetid: „Mäletan suve"/„Sylphs" (klaver)/ „Kevadlind"/„Vaheldus"/„SUNSET to SUNSET".
Hind (tükk) $8.00 (US) $9.50 (Can.)

Tellida: REKALLA Co., P.O. Box 45941; Los Angeles, CA 90045

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
☆ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

Tiit Madisson taotleb emigreerumisluba

Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskuse andmeil sai Tiit Madisson, 1986.a. maikuus Koloma poliitpagendusest Eestisse tagasisaabunud vabadusvõitleja, 19.02.87 kutse ilmuda Pärnu KGB ülema a. polkovnik J. Talivätingu jutule. Pärnu julgeoleku ülem oli volitatud vastama Tiit Madissoni avaldusele 2. nov. 1986 mis käsitleb emigreerumisloa saamist tervele perele.

Pärnu KGB ülem tutvustas NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrust Nr. 1064 24. aug. 1986 (punkt 24). Madisson väitis, et nimetatud määrus on vastuolus näiteks ÜRO Inimõiguste Üldeklaratsiooniga 10. detsembrist 1948 ja Helsingi koostöönõupidamise lõppdokumendiga 1. augustist 1975. Sellepeale olevat KGB ametnik lausunud et „N. Liit järgib oma seadusi".

Järgneva, ligi kahetunnilise jutuajamise jooksul puudutati mitmeid küsimusi, milles vestlejate arvamused vastupidised olid. Näiteks seadis Madisson Nõukogude rahupoliitika 1939-40 tugeva kahtluse alla. Põgusalt peatuti ka Gorbatšovi reformidel, mille pooldajaks Madisson kui endine „eriti ohtlik kurjategija" end pidas, kuigi positiivsetes lõpptulemustes kahtles praeguse kõikehõlmava ja mitmekihilise bürokraatia juures.

Jutuajamise lõpus teatas J. Taliväting, et ülalnimetatud seaduse eluviimisel võidakse teha ka erandeid, see tähendab et emigreerumisloa võivad saada ka isikud, kes ei oma otseseid sugulasi välismaal.

Tiit Madissoni perre kuuluvad peale teda veel tema abikaasa Elviira (neiuna Kempinen) ja nende 12-aastane poeg Jaanus.

MASTERCRAFT
PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
Soodsad hinnad – 30 aasta praktika
Helistage 439-2538

EI
MINGIT
KOMPROMISSI
KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

JUURDEEHITUSED
ja
REMONTTÖÖD MAJADELE
(tasuta eelarve)
NARVA CONSTRUCTION
tel. 427-7010 — igal ajal
E. VERDER

MAJUTAMISE VÕIMALUSTE KINDLUSTAMINE ONTARIOS.

On Teil kavas Teie maja või korterit ümberehitada vigase isiku mugandamiseks?

Siin on kolm moodust kuidas valitsus saaks Teid majanduslikult võimalikult abistada:

Majaomanikud: Kas olete ise vigane või kas teiega elab vigane sugulane?

Laenud kuni $15,000 (mis kustutakse, kui on kindlaks tehtud, et raha on kasutatud vastavaks otstarbeks) on saadaval elamu mugandamiseks vigaseile isikuile. Näiteks: rattastooli rambi ehitamine, köögi või väljakäigu ümbertegemine jne.

Laenud, mis saadud meie "Ontario Home Renewal Program'i" kaudu, kattaksid täies summas kulud, mis seotud selliste ümbertegemistega.

Muutke üks osa Teie elumajast või mõnest teisest majast üürikorteriks.

Intressi vabad laenud kuni $5,000 on saadaval uute korterite ehitamiseks vigastele.

See majanduslik toetus oleks lisaks ühele teisele laenule (kuni $7,000 iga korteri eest), mis on saadaval meie "Convert-to-Rent Program'i" kaudu.

Väheste-korrustega korterimajade (mis on ehitatud enne 1960.a.) omanikud võivad ka saada laenu.

Kui Teie omate ühte väheste-korrustega korterimaja, mis on ehitatud enne 1960.a., siis Teil on võimalik saada laenu kuni $5,000 (mis kustutakse, kui on kindlaks tehtud, et raha on kasutatud vastavaks otstarbeks), et kortereid ümber teha vigaste mugandamiseks.

Ülaltoodud toetus oleks lisaks ühele teisele laenule (kuni kaks-kolmandiku kuludest või $5,000 ja mis ka kustutakse, kui on kindlaks tehtud, et raha on kasutatud vastavaks otstarbeks), mis antakse vanemate korterimajade korterite ümberehitamiseks. See laen on saadaval meie "Low-Rise Rehabilitation Program'i" kaudu. Lähemat informatsiooni on saadaval **Ministry of Housing** büroode kaudu.

Ontario Ministry of Housing
Hon. Alvin Curling, Minister

Regional Offices of the Ministry of Housing

Southern Office
55 Hess St. S., Hamilton, Ontario
L8P 4R8 (416) 521-7500
or dial "0" and ask for Zenith 20450

Eastern Office
1150 Morrison Dr., 2nd Flr., Ottawa, Ontario
K2H 8S9 (613) 820-8305
or dial toll-free 1-800-267-6108

Northwestern Office
540 West Arthur Street, Thunder Bay, Ontario
P7E 5R7 (807) 475-1465
or dial toll-free 1-800-465-5015

Southwestern Office
380 Wellington St., Suite 1100, London, Ontario
N6A 5B5 (519) 679-7110
or dial toll-free 1-800-265-4733

Northern Office
1191 Lansing Ave., Sudbury, Ontario
P3A 4C4 (705) 560-6350
or dial toll-free 1-800-461-1190

Central Office
4950 Yonge Street, 4th Flr., Toronto, Ontario
M2N 6K1 (416) 225-1211
or dial "0" and ask for Zenith 20450

Matkamuljeid

Läbi Kaljumägede tagasi Torontosse

Läänеranniku Eesti Päevadel viibis eestlasi igast maailmakaarest. Hiidlaste lõunasöögile oli üks Hiiumaalt pärit noormees isegi tulnud Indoneesiast. Tänaval, parkides, ärides — igal pool kohtasime kaasmaalasi.

Heas tujus, pärast möödunud toredaid päevi alustas Maakondade Esinduskogu poolt organiseeritud reisigrupp kolme bussiga sõitu tagasi kodu poole Torontosse. Olime eesti ürituste Vancouveris harjunud „sabadega", küll registreerimisel, „Talurahva kaupluses" jne. Nii oli see ka busside juures. Muidugi mahtusid kõik ära, aga igaüks otsis seda kõige mugavamat ja paremat kohta, et läbi bussi akna oma silmaga ahnelt haarata muljeid maastikust ja mägestikust. Kõik oli uudne ja omapärane.

Buss nr. 3 - s oli lõbusaid momente. Kena daam, kes endale meeldiva koha akna juurde leidis, teatas õnnelikult: „Sest pole midagi, et mu mees saba otsas maha jäi, sain sedamoodi tast lahti!" Tegelikult see härra ikkagi maha ei jäänud ega kaduma läinud.

Üks vanem daam oli kindel, et meie ees sõitvas puhtas valges bussis on samuti eestlased. Ta oli näinud, et keegi sealt meie poole lehvitanud. Mõõdudes mainitud bussist nägime, et turistideks arvatud olid vaid ilusad roosad ja rammusad peekon-notsud . . . kuid bussijuht lehvitas ikkagi, ehk oli tema eestlane?

„Noh, mis meil ühist notsudega!" „Oi, on küll, üsna palju on," kostis seljatagusest istmest, aga mida just — seda ei olnud kuulda.

Paaril reisikaaslasel oli varutud käepäraseks B.C. maakaardid. Üks neist, hr. Kuutmaa, teadis alati, kaarti jälgides, meie täpse asukoha teel.

Ⓓ

Sõitsime Greyhound bussiga Hope-Princetoni teel, me siht Penticton. Kõrgete mägede vahel asus meie sõidutee. Tee veerel sügavad orud, kaetud B.C. rikkusega – tihedate kuusemetsadega.

Teeäärsed orud olid tihti nii sügavad, et sihvakate kuuskede tipud orust ei ulatunudki sõiduteeni. Mägede kärestikkudest vahutasid alla joad, mis helkisid päikeses.

Hope linnakese ligidal, Manning Provincial pargis peatusime — sirutasime jalgu. 1965.a. olnud siin maavärisemine. Varises 46 kuubikmeetrit maad. Hukkunute mälestuseks olid raiutud tahvelkivisse nimed.

Unustamatud on maalilised mäed. Mäed kaetud metsaga. Mäed jäätippudega. Mäed, mis koosnesid võimsatest kaljumürakatest.

Tõepoolest, üks arglik ja habras hirveke jõi madalamal mäeveerul ojast vett. „Hirv ojast joob ja muretu ta meel . . ."

Peadpööritavad olid kõrgused ja sügavused. Mõni sõitja nagu pelgaski vaadata sügavasse orgu.

Ootamatult peatus buss. „Mis nüüd lahti?" „Ärge kallutage oma uudishimuga sõidukit paremale! Kardan, et kukume kõik kuristikku . . ." „Mis te nurisete, häda pole midagi! Taade-rit ja tuurita, elu läheb ilma uurita . . .!"

Selgus, et eelpool oligi olnud kivivarisemine kaljumäest, mis põhjustas seisaku. Järgnesid tükk aega aina teekäänakud kuristikkude äärtel. Newmoundi lähedal, kus asuvad vasekaevandused, oli vaade maastikule avaram. Madalamad mäeküljed punakamad ja hallid hiigla kõrgmäed kaugemal.

Ⓔ

Princetonis, kahetunnise peatumise puhul, oli võimalus süüa maitsvat suppi „soup à la Saaremaa" (hiidlaste pandud nimi). Osteti ka suveniire.

OKANAGAN VALLEY

Sõit läks edasi ikka läbi mägede, metsade ja mahajäetud kaevanduse mäenõlvakul. Pöördusime veidi ida suunda, Okanagan Valley'sse, mis on hästituntud, kuulus B.C. puuvilja

Maaliline Lake Morain oli üks vaatamisväärsusi Kaljumägedes, mida reisigrupp imetles. Foto — Toivo Visnapuu

kasvatamiseala. Paistsid väljade hulgad kirsside, aprikooside, õunte, pirnide, virsikute ja viinamarjadega. Peatuseme ühes „home-grown" müügikohas, kus iga kaasasõitja ostis soodsalt värsket puuvilja.

Keegi meist hoiatas „teadlikult": „Kui neid kirsse sööte, siis ei tohi tilkagi õlut peale juua, olge ettevaatlikud, muidu võib pahandus tekkida!"

Jätkuval sõidul märkasime, et teeäärsed mäestiku metsad olid kannatanud tulekahjude läbi. Paiguti tõusis mõnest kohast suitsugi. Neid kohti pommitasid pidevalt helikopterid, et kustutada kõik tulepesad.

Okanagani orus, puhtas ja meeldivas väikelinnas Pentictonis, veetsime pika bussimatka järel öö Sandman hotellis. Rahulik, vaikne linnake asub mäestiku järve kaldal, ümbritsetud puiesteedega, Õhtul oli meie hotellis hula-hula tantsu võistlus. Tuttav härra julgustas oma kaasat ka võistlusest osavõtmisele, et auhinda saada. „Kui sa seda esimest ega teist auhinda ei saa, kolmanda tood ikkagi ära. Oled ju ikka nii tubli olnud!" Ei ole teada kas mõni meie daamidest hula-hula võistlusest osa võttis.

Unde uinutas siiski hotelli ujula äärelt kõlav emakeelne õhtune serenaad. Meie seas oli pilli- ja laulumehi.

Järgmise päeva teekond kulges piki Okanagani järve kallast, mägede keskel. All orgudes, viljakal pinnal, suured puuviljaaiad ja väikesed asulad. Nägime teetegemist ja metsavedu. Möödudes kuulsast puu- ja aedvilja turustamiskeskusest Kelownast, tõusis sõidutee kõrgematesse mägedesse. Paiguti helkisid järved, mis olid mitmevärvilised mägede ja pilvede peegeldustest.

Vernonis peatudes ostsin purgi puhast mett. Pärast lühikest puhkust sõitsime rohkem asustatud aladelt läbi Revelstoke'i. Maastik muutus. Okaspuumetsad muutusid segametsadeks. Põikasime sisse Eagle Riveri kalakasvatusfarmi, mis asus mägestiku jõe tammil. Kohtasime ettevõtlikke inimesi, kes julguse ja tahtejõuga rajavad ärilise ettevõtte ürgmetsa, kus mäetippudel igilumi.

Kitsa ja kõvera tee kallakul, mille all laiutas sügav org, oleksime peaaegu, tihedas metsas, kokku põrganud teise bussiga, milles olid me kaaslased Torontost, kuid me bussijuhid olid osavad mehed . . .

Three Valley Cap'is einetasime. Oli kunagi maha jäetud metsatööstuse asula, millesse nüüd uuesti tulnud elutuhin, elavam äri- ja ehitustegevus.

Tee laskus madalamatele mägedele. Sõitsime üle Columbia jõe. See jõgi on kõige tammiderikkam läänes. Meie vaatele teeveerule jäid veel hulgaks ajaks rohelised mäed igilumega tippudel. Siin Yoho National pargis on eriti rohkelt mägestiku jugasid. Talvekarmus nii suur, et väiksemad loomad hävinevad, mitte aga karud. Läbistasime ala, kus maavärisemine raskendas raudtee ehitamist 1890-1899.a. Ehitati kaitseid, et maavärisemisel kivikaljud teele ei kukuks. Vaatasime kuidas maaväring oli pühkinud mäenõlvakult kõrged puud. Peatusime kohal, kus maalibisemine oli 2,2 km pikkuselt raudtee enda alla matnud.

BANFF

Lähenedes Alberta piirile tihenesud uuesti teekurvid kärestikulise kuristikkude äärtel. Oli kuulda mõnd kiljatust. Hoiatav hääl tuli härralt, kes teatas, et allavaatamine tekitab südametunnistuse laienemist, kellelgi olnud käed ristis . . .

Kui aga sõidutee sirgemaks muutus, hirmutati daame, et hädaoht pole veel möödunud. Nüüd olevat teel „pehmed õlad" ja metsast väljub pea suur põdrakari, mis ohtlik bussile.

„Vaata, vaata Linda, mägedes kaks vikerkaart!" Mäed, mäed, mäed, rohkesti järvi ja sihvakaid kuuski.

Albertasse jõudes jätkuvad veel mäed, kuid kuristikkude hädaoht väheneb. Reisikaaslaste kommentaarid valjenevad ja on sagedamad. Jõudsime Banffi.

Banff erineb täielikult idakalda linnadest. Ta on moodne tervisveelinn. Ehitustes näed uut kalifornia ja vana gooti stiili. Ka cowboyd on siia jälgi jätnud. Meile on varutud toad toredas Rimrock hotellis. Toad on ruumikad, maaliliste vaadetega mägedele ja orgudesse. Midagi ei ole kritiseerida. Õhtul oli linnas +7C, Torontos samal ajal +30C.

Banffi kuulsus seisab peamiselt soojades tervendavates allikates. Need allikad olid õige lähedal meie hotellile. Mitmeid meist kasutasid oma kasinat aega elustavates ja jõuduandvates väävlivannides.

1841.a. avastati väävlit sisaldavad soojad allikad, kuid alles 1882.a. hakati neid kasutama raviva vahendida mitme haiguse puhul. Mõtlema panev on vaade väävlimäele.

Ⓘ

Kõikjal on pillavalt ilu. Vaade Bow Falls'ilé — nõiduslik! Omapärane Castle Mountain. Liiva- ja kaljumägi, mille loodus oli vorminud täielikult lossi taoliseks. Moraine Lake — järv keset liiva-, väävli- ja kaljumägesid. Vesi järves taevasinine. Mäed värvilised kivide mineraalide sisaldavusest. Lilled, puud, maaoravad, kaljukitsed, kotkad, karud — elu ja ilu! Moraine Lake ümbrus oli tulvil turiste.

Alberta uhkeim pärl on Lake Louise. Ta on nagu kalliskivi, emerald, hiiglaslik tardumus jääajast. Neid säravaid mäejugasid ja helkivat järve oleks küll tasunud vaadata gondoolist. Gondoolid ehitati siia shveitsi inseneri poolt. Õhk oli seal puhas ja karge. Selles ümbruses istutatakse pidevalt puutaimi, mis oma juurtega kivide libisemisi ja varisemisi mägedelt takistavad.

Peale kaht ööd ja poolteist päeva jätsime maha kosutavad ja tervistandvad soojad väävlivee allikad ja vannid, lahkusime Banffist.

Jõudnud Hwy #1-le suurenes bussi kiirus. Sõitsime 70 km kiirusega. Kaljumäed jäid seljataha. Aeglaselt muutusid liivamäed lamedamaks. Silmapiir avardus. Taimestik üksluisem. Paistsid üksikud talud, mõned loomakarjad ja põllud . . .

Ⓙ

Lähenedes Calgaryle tõusis bussis jutuvada. Meenutati ilusaid päevi ja paiku. Uhine arvamine oli, et Vancouveri Islandil asuv Butchard Garden, mis inimkätega loodud, oli lausa jumalik. Nagu sooviksime kõike seda värvikullast, uhkust ja ilu kord veel näha, pikemat aega seal peatuda . . .

Möödusime Kanada Olympia pargist, mis Calgary lähedal on praegu ehitamisel. Calgary eeslinnas „ilutsesid" suured Esso, Texaco, Petro-Canada, Seven Up, McDonaldi ja teised tuttavad sildid. Järgnes pikk rida „Inn'e", kõrgelamuid, ridamaju, tänavpuiesteid. Üksikmajad olid enamjagu valged, suurte aedadega. Linn puhas sirgete tänavatega.

Jätsime jumalaga mugava Greyhoundi omnibuse ja ootasime lennujaamas Wardairi lennukile minekut, et sõita koju Torontosse.

Läänеranniku Eesti Päevad olid süvendanud meie rahvustunnet, pakkunud palju uut, huvitavat, erutavat. Ja reis läbi mägede — elamus omaette! Olen varem näinud mägesid, aga mitte selliseid, et mäed nagu häbenevad oma elutuid tippe, peidavad neid pilvedesse ja katavad neid igijääga.

Reisid rikastavad, avardavad silmaringi uute tähelepanekute ning eluliste detailidega.

Tänu korraldajatele Endel Ainsaarele, Ervin Alevele ja alati rõõmsameelsele Erni Käärid'ile.

HELLA LEIVAT

Maakondliku Esinduskogu poolt korraldatud Läände-reisist osavõtjaid (buss nr. 2) Kaljumäestikus Lake Louise'i lähistel.

Foto – Toivo Visnapuu

MÜÜGID

MÜÜA MOBILE HOME
St. Petersburgis, Floridas, 48' pikk, **väga heas korras** – uued vaibad jm. Hind US $8.500, Kan. $10.000. Helistada 883-9214.

TÖÖPAKKUMISED

OTSIME NAISTERAHVAST
HAIGE JUURDE
East General haigla. Viis päeva nädalas kell 11–4. Ainult seltsiks ja väheseks abiks. Tasu kokkuleppel. Helistada peale kell 5 tel. 444-4105.

Vajatakse energilist, puhast ja usaldusväärt
KORISTAJAT
kondomiiniumisse, kus elavad ainult 2 täiskasvanut. Helistada tel. 922-7618.

Vanem daam otsib
SELTSILIST – MAJAPIDAJAT
kes teeks kergemaid majatöid ja ööbiks samas. Helistada 533-8953.

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

DARRELL KENT
REAL ESTATE LTD. REALTOR
268 Jane Street, Toronto, Ont. M6S 3Z2
Olen teie teenistuses kinnisvarade ostu või müügi puhul Metro Toronto ja Ontario ulatuses.
Ⓓ Tasuta hindamine
Ⓔ Hüpoteeklaenude korraldamine

Esindaja
LIVIA HOLMBERG
koduS 233-6482
kontoris 766-4088

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 2. augustil pika nädalalõpu tõttu ei ole jumalateenistust.

Pühapäeval, 9. augustil Vana-Andrese kogudus on kutsutud praost Lepiku tallu. Teejuhiseid palume jälgida ajalehtedest.

Pühapäeval, 16. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 23. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 30. augustil kell 5 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA SUVISED KÕNETUNNID on neljapäeviti kell 6–8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI on suvel (juuli ja august) avatud neljapäeviti kell 2–6 p.l.

EELK PEETRI KOGUDUS
617 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 2. augustil kell 11 hommikul. Teenib õp. E. Heinsoo.

VABAÕHU-JUMALATEENISTUS pühapäeval, 9. augustil kell 12 päeval ülempreester Emanuel Lepik'u talus, Mono Mills'is. Pärast jumalateenistust võimalik lõunatada ja ujumisbasseini kasutada. Kõik kutsutud!

ÕPETAJA KÕNETUNNID: Õpetaja E. Heinsoo esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval kl. 12–4 p.l. Muul ajal telefoni teel.

Õpetaja A. Taul on puhkusel 15. juulist 5. augustini.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 2. augustil kell 11 homm. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Kevin Hurford. Lauluettekandeid. Lastekirik.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb E. Siitam. Lauluettekandeid. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

Laupäeval, 8. augustil kell 4 p.l. VABAÕHU JUMALATEENISTUS perekond Lodu talus. Kõnelevad H. Eller ja A. Laur. Lauluga teenivad Ingrid ja Evert Söderholm, Hans Bergner.

Pühapäeval, 9. augustil kell 11 homm. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Lauluettekandeid.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Duettlaule. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3–3.30 p.l.

Laupäevast, 1. aug. kuni esmaspäevani 3. aug. VAIMULIK TELKLAAGER Kiviojal.

Pühapäeval, 2. aug. VABAÕHU JUMALATEENISTUSED kell 11 homm. ja 4.30 p.l. Külaliskõnelejad.

Kodukiriku raadiosaated 25 a.

Pühapäeval, 5. juulil kell 1.30 p.l. täitus Vancouveris asuv Kodukirik kirikulistest, kes tulid tähistama vaimulikkude raadiosaadete 25.a. juubelit. Pidulik Kõnsert-jumalateenistus algas üldlauluga „Kiida nüüd Issandat, minu süda". Tervituste ja õnnitlustega esinesid pliskop Karl Raudsepp, dr. Allan Laur, jutlustaja Endel Siitam, Mairi Meiusi, dr. Sven Söderlund, pastor Terry Lige ja raadiojaama juht Don Bevalaqva. Kirjalikke tervitusi oli saabunud mitmelt koguduselt ja raadio-toimkonnalt. Jumalateenistust juhatas Kodukiriku esimees Paul Lepik.

Kontsert-jumalateenistusel esinesid Ülo Lindström ja Raul Pumber Torontost, kelle kaunis laul on sageli kõlanud Kodukiriku saadetes. Lauluvennad on ka tuntud LP heliplaadi kaudu „On meil venna kätt", mis ilmus mõne aasta eest. Enne abiellumist olid nad laulugrupi „King James Version'i" liikmed ja raisisid täisajaliselt risti-põiki läbi Kanada ja Põhja-Ameerika oma lauluga. Kontsert-jumalateenistusel laulsid nad evangeeliumi sõnumi otse kuulajate südamesse.

Kokkuvõtliku tegevuse ülevaatest, mida esitas Paul Lepik, ilmnes et esimene raadiosaade läks eetrisse 18. veebruaril 1962. aastal kell 4. 30 p.l. KARI raadiojaama kaudu (AM 550) Üle aastate on Kodukiriku toimkond olnud tihedas koostöös teiste eestikeelsete raadiosaadetega nagu Ususõnum ja Vabaduse Kuulutus Torontos, Evangeeliumi Hääl New Yorgis ja Elu Sõna ja Silla Saade Stockholmis. Kaastööliste ja kõnelejate nimekiri on pikk, kuid juubelijumalateenistusel mälestati jutlustaja Walter Jääger'it ja Wulfi Lige't ja Aino Muld'a, kes on vahepeal lahkunud.

Jumalatenistusel jutlustas dr. Allan Laur Torontost. Pärast jumalateenistust jätkus osadus kaetud laudade ümber.

Kodukiriku saated jätkuvad endisel ajal ja saatejaama kaudu. Suurim vastutus lasub Paul Lepik'ul, kes on ustavalt seisnud selle töö eesotsas toimetades saateid ja koordineerimas koostööd teiste eestikeelsete saadetega.

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja selsab eesti ühiskonna teenistuses.

EESTI TOITUDE VALMISTAMINE
Kui omal ei ole aega . . . meie valmistame!
PEOD ● PULMAD ● MATUSED
TIIU ROISER
492-7614; 485-9886

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 9. aug. kell 12 päeval peetakse praost Lepiku talus Mono Mills'is Peetri, Vana-Andrese ja Ap.-Õigeusu koguduste ühine JUMALATEENISTUS. Teenivad koguduste vaimulikud. Laululehed.

Jumalateenistusele järgneb ühine lõunasöök.

Peale jumalateenistust on hääd võimalused ujumiseks, jalutamiseks ja tennisemänguks. Kõik on teretulnud!

Jälgige teejuhist ajalehtedes.

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 2. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS ISSANDA LAUAGA, kus teenivad V. Kimberg ja E. Saraoja. Laulab ansambel. Järgneb kohvilaud.

Teisipäeval, 4. aug. kell 11 homm. PALVUS kirikus.

Kolmapäeval, 5. aug. kell 6 õ. PIIBLIPALVETUND.

Pühapäeval, 9. aug. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja. Laulab ansambel.

Pühapäeval, 9. augustil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Ehatares. Teenib E. Saraoja. Laulab ansambel.

Kolmapäeval, 12. aug. kell 6 õ. PIIBLIPALVETUND.

Craig Hind
DODGE CHRYSLER LTD.
2180 LAWRENCE AVENUE EAST, SCARBOROUGH, ONTARIO M1P 2P8
(AT BIRCHMOUNT)
TED (TIIT) PODRA
SALES & LEASING REPRESENTATIVE
CHRYSLER
DODGE
K CAR
EXPO
SALES 751-7757
KODUNE 640-7893

UNUSTAMATA ARMAST ABIKAASAT

ALEX MURUNURM'e

sündinud 28. juulil 1906
surnud 14. juulil 1987

mälestab sügavas leinas

ABIKAASA

ARMAST ISA JA SUGULAST

GEORG MERIMETS'a

sündinud 10. detsembril 1917 Pärnus
surnud 21. juulil 1987 Windsoris

mälestavad sügavas leinas

KALJU ja MERIKE MERIMETS
AUGUST, MARE ja HELLE JURS

Avaldame sügavat kaastunnet Erikale ja poegadele armsa abikaasa ja isa

GEORG MERIMETS'a

ootamata lahkumise puhul

Mälestavad endised Amherstburgi naabrid

KONSTANTIN ja LEIDA PALO perekonnaga
VOLDEMAR ja ERIKA TIKERPUU
SELMA EINMANN perekonnaga
PAULA SETS
MARIA VEEL perekonnaga
BELIEDA TOOSE perekonnaga

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

ALEX MURUNURM'e

mälestavad kurbuses

perekond KARL PRUULI
JÜRI ja LYDIA MÜÜRSOO
HUGH ja RAJA GREENE
NETY SÜGISE
LEIDA RAVA

VARALAHKUNUD KAUAAEGSET SÕPRA

SVEN JOHANNSON'i

mälestavad leinas

HELMUT ja TIIU ANNIKO
HARRY ja HILDA SULTS
OLAV ja NIINA TAMRE
ALFRED ja HILDA KAARSOO
ARNOLD KOPPA
ÜLO ja NATALI RAABE

ARMAST

SVEN JOHANNSON'i

mälestavad kurbuses
kauaaegsed sõbrad

NATALIE ja ÜLO

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ● 489-8002

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST.

Vaimulikkudes küsimustes on meil võimatu olla erapooletu. JUMAL on absoluutsuste JUMAL! Piibel on absoluutsuste raamat!

„JEESUS ÜTLES NEILE ... KES EI OLE MINUGA, SEE ON MINU VASTU; JA KES MINUGA EI KOGU, SEE PILLAB LAIALI."

Matteuse 12: 30.

ARMAST ABIKAASAT, PAPSIT JA MASSAT

ENDEL ARE't

sündinud 16. augustil 1910 Tallinnas
surnud 23. juulil 1987 Homesteadis Floridas

mälestavad kurbuses

LINDA
ANNE-MAI abikaasaga
TIINA
LIISA abikaasaga
RIINA abikaasaga

VARISES IGAVIKKU MEIE ARMAS
VENNA- JA ONUNAINE

MARI ELLERMETS

sündinud 16. augustil 1908 Eestis
surnud 20. juulil 1987 Long Islandil

Mälestavad leinas

HELMI HALJASMAA abikaasaga
SANNU MÖLDER lastega

Südamlik kaastunne Endel Vesk'ile perekonnaga
õe ja tädi

MARI ELLERMETS'a

surma puhul

HUGO LATER perekonnaga

R. S. KANE Ltd.
MATUSEMAJA

UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

ARMAST ENDIST NAABRIT WARKWORTH'IST

HEINO RIGA't

mälestavad leinas

KONRAD ja LEENI KÜLMALLIK
ALICE SAAGE

Südamlik kaastunne Evile tema abikaasa

HEINO L. RIGA

surma puhul

ERIKA GILDEN

KAUAAEGSET SÕPRA

HEINO RIGA

mälestab

JAKOB VIINAMÄE abikaasaga

Avaldame kaastunnet abikaasale ja lastele perekondadega

GRITA REIMAN'i

surma puhul

PEREKOND AGUR
PEREKOND VAN DER VEEN

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsioonilisèks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Eesti arst valvekorras

1., 2. ja 3. augustil
dr. T. Maimets 469-1322
8. ja 9. augustil
dr. R. Pahapill 921-7777
15. ja 16. augustil
dr. H. Tari 224-0402
22. ja 23. augustil
dr. J. Marley 921-7777
29. ja 30. augustil
dr. T. Maimets 469-1322

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

JURISTID

Tõnu Toome, B.A.Sc., LL.B.
Mihkel Holmberg, B.A., LL.B.
TOOME, PEASE & HOLMBERG
Advokaadid-notarid
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 785-5550
kodus 762-2367

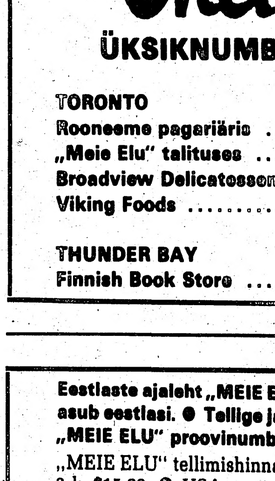

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID ● RAAMATUD (ka lastele) ● EESTI LIPUD (suured) ● EESTI MAAKAARDID ● MAALID ● SEEBID ● KREEMID „Kamill" ● „RAKUDA" masseerijad ● POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

Meie Elu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. 24.00, 3 k. $15.00. ● USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. bu Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

24. juulil, 1937. aastal laulatati Võrumaal Urvaste kirikus õpetaja Elmar Pähn ja Aino Küüts (Räpina kihelkonna köstri tütar). Laupäeval, 25. juulil tähistas abielupaar „Eesti Kodu" seltskondlikus ruumis oma abielu viiekümnendat aastapäeva. Pildil, vasakult: Vivian ja Monika — pojatütred, tütar Anne Lall, Markus Ketel (igavikku varisenud tütre poeg), kuldpulmapaar Elmar ja Aino Pähn, poeg Hillar Pähn ja tütretütar Kristina Lall.

Foto — O. Haamer

Usuline osa Lääneranniku Eesti Päevadel

VANCOUVER (ME) — Ilmaliku programmi kõrval 18. Lääneranniku Eesti Päevadel oli üpris palju usulist programmi. Kontsert-jumalateenistus oli neist kõige rahvarikkam ja võimsam. Igapäevaste hommikupalvuste kõrval tegutses veel usuline noortering, kus oli küll tehniliselt hea programm, kuid vähe osalejaid. Hommikupalvustest võtis osa 30-50 vahel ja jutlustajateks olid õp. Thomas Vaga, ülempreester Eugen Ruus ja jutlustaja Edgar Toompuu — kõik Vancouverist.

Usuline sümpoosion neljapäeval, 2. juulil peeti liiga väikeses ruumis, kuhu ei mahtunud kõik asjast huvitatud sisse. Teemaks oli „Kas kirik pakub seda, mida kaasaja inimene vajab?" Laudkonnas olid: piiskop Karl Raudsepp, ülempreester Eugen Ruus, jutlustajad Allan Laur, Edgar Toompuu ja Endel Siitam. Laudkonda vahendas õp. Thomas Vaga.

Sissejuhatava osa esitas piiskop Raudsepp, võrreldes kaasaja inimest eelmiste põlvedega, kel tuli palju vaeva näha, et eluks vajalikku hankida. Tehnika arenguga olevat eluvajaduste rahuldamine kerge — vett ei tule kaevust tuua, ega jääauku raiuda, puid pole vaja lõhkuda, põldu künda või leiba küpsetada jne. Kuid sellele vaatamata kannatavat tänapäeva inimene suure ajapuuduse all. Ta nimetas peamiselt tehnilisi saavutusi ja teaduse aregut, telefon, raadio, teler, ajakirjad-ajalehed ja külalised, mis tänapäeva inimeselt röövivad aja ja rahu. Puudub aeg, et inimene saaks tegeleda iseendaga. „Kaasaegne inimene ei ole saanud küllaldasel määral usulist kasvatust ei koolist ega kodust. Talle tuleb usulisi küsimusi vastata kirikus rohkem kui kunagi varem. Ta tahab teada saada, mis temast saab ja kuhu ta läheb. Tehnika saavutused ei suuda sellele vastata. „Ta on ära hirmutatud aatomisõjast, vee, toidu ja õhu saastamisest ja kisa ning kära võimutsemisest enda ümber. Ta on parim jutluse kuulaja kui kunagi varem elanud inimene. Ta on pettunud teaduse ühekülgsest ja negatiivsetest saavutustest."

Edasi kirjeldas piiskop jutluste sisusid, mida kaasaegsele inimesele vaja on. Inimest vaevavat patt, aga inimene ei tahtvat patust kuulda. Kirikuskäimiseks olevat mitmeid põhjusi, nagu piletite müümine pidudele, sõpradega kohtamine, või ka eesti keele kuulmine. „Vastuse sellele küsimusele annab ainult Jumal ja pühakiri ja kiriku misjoni tõsiselt võtmine, üksteise kinnitamine ja eestpalved."

ÜLEMPREESTER EUGEN RUUS

Ülempreester Eugen Ruus arvas, et tähtis on kogudusel kaasa lüüa, kas laulukooris või muus tegevuses. Ta leidis, et erinevate koguduste vaheline vahekord on hea ja soodus arutada olulisi küsimusi. Ülempreester puudutas ka TV ärivaimu, mis kirikus on ja lootis, et kriminaalne element ei tungi kirikusse. Ta arvas, et eesti kirikus on hästi käitutud. Võrreldes eestlaste üldarvu — 65.000 — 42 aasta jooksul, mis annaks 2,5 miljonit inimaastat, mille vältel on eestlaste seas olnud vaid üks mõrv. Vancouveris on elanikke 1,25 miljonit ja kahe aasta jooksul on olnud 400 mõrva. Sellega on eestlaste ja Vancouveri linna elanike-vaheline kuritegevus mõõdus 1:400.

JUTLUSTAJA EDGAR TOOMPUU

Jutlustaja Edgar Toompuu (Vancouveri Ühendatud kogudus) leidis, et inimese hinge vajadus on sama, mis alati ja ainukese vastuse sellele saab kirikust ja Jumala Sõnast. Sellele, kes ei ole kirikuga osaduses ja naerab selle üle, ei ole vastust anda. Inimene ostvat rõõmu keemiliselt ja tahtvat lahendada probleeme hariduse teel, või siis poliitika, või teaduse abiga. „Meil on rohkem teadust ja tarkust kui kunagi varem ja elu muutub üha keerulisemaks. Häda ja viletsust on palju. Kannatuste ja probleemide põhjus on inimese sisemuses ja iseloomus, mitte välistes olukordades. Põhiliselt on inimene sama, mis ta oli V. Testamendi patriarhide ajal. Valitseb isekus, uhkus, kadedus, ahnus, kurjus, ebaausus, vihkamine. Haridus ei lahenda neid. Niikaua, kui inimese süda on muutmata, niikaua me ei leia vastuseid. Me ei suuda seda lahendada. Ainult Kristus võib seda teha. Uue elu, uue elutee saab meile anda ainult kirik – elav evangeelium. Elame ajastul, kus moraalne laostumine on läinud väga kaugele. Samal ajal on tehnika ja teaduslikud saavutused läinud väga kõrgele. Need kaks on väga hädaohtlik kombinatsioon. Südametunnistuseta inimene, kes tarvitab vibu ja oda, ei ole nii kardetav, kui südametunnistuseta inimene, kellel on pomm. Kirikul ja ristiusul on meie probleemidele ainuke vastus."

JUTLUSTAJA ENDEL SIITAM

Jutlustaja Endel Siitam arvas, et küsimuse alla peaks tulema, milline kirik? Ta vihjab Ilmutusraamatu seitsmele kogudusele (peat. 2 ja 3), kus kõik seitse on erinevad ja kuna pühakiri ütleb, et Jeesus on sama eile, täna, homme, siis tulevat selgusele jõuda – milline kirik? Ta tõi näiteid Püha Vaimu ärkamistest ja äratamistest Argentiinas ja mujal, kus suured rahvamassid jooksid kokku, juubeldasid ja andsid au Jumalale ja need on saanud misjoni hingede päästmiseks. „Ilma sügava palveta ei saa edasi minna. Jumal peab meid laadima taevast uuesti." Ta tõi näiteid Piiblist palve väest. Lõpuks tuli ta tagasi Ilmutusraamatu seitsme koguduse juurde ja eelistas nende hulgast Philadelphia kogudust. „Jumal annab meile viimasel kurjal ja moodsal ajal rõõmuga, kui Tema juurde palves minna, et võime rõõmuga armuevangeeliumi kuulutada."

Piiskop Raudsepp ei tahtnud sellega nõustuda. „Masinal ei ole armastust ega ole inimesel teise inimesega osadust. Kui küsime missugune kirik, siis vastus on — Jeesuse Kristuse kirik. Kirikud on erinevad välistes asjades ja ka mõnikord sisemises asjades, aga mitte kunagi olulistes asjades. Kui kirik tunnistab Jeesust Kristust oma lunastajaks, siis on see kristlik kirik. Kui inimene leiab oma Issanda masina kaudu, siis tuleb seda heaks tunnistada."

Dr. Ruus arvas, et moodne tehnika võib abistada, aga mitte asendada kogudust ja kristlikku teenimist, mis toimub kirikus. Pillid ja masinad võivad abistada ja on omal kohal kirikus, aga nendega on väga raske asendada Jesesuse Kristuse kirikut."

Allan Lauri arvates peaksid need inimesed, kes on saanud lunastatud raadio ja TV kaudu, ühinema siiski kogudusega. „Me vajame osadust ja selleks on Jeesuse Kristuse kogudus."

KÜSIMUSED

Kuulajaid huvitas kasvatuslik külg kirikus, meeleparandus, patt, Kristuse Vastane ja vaenlase armastamine.

Dr. Ruus arvas, et kasvatuslikuks küljeks kirikus on meeleparanduse õpetus. Piiskop Raudsepp selgitas, et meeleparanduse tõi ristija Johannes. Inimene peab end sisemiselt enne puhastama — see oleks meeleparandus. Sellele peab aga järgnema Jumala uuestisündimise vaim. „Tee süda puhtaks ja siis kutsu sinna sisse Jumala vaimu". Patu suhtes avaldati arvamisi, et inimesele ei meeldi kuulata juttu patust. Inimene tahtvat teha ainult natuke pattu — natuke valetada, natuke varastada, abielu rikkuda jne. (piiskop Raudsepp). Dr. Ruusi arvates olevat patt eksimine laialdasema mõistega, mida varem ei teatud. Patu hulka arvas ta ka lohakalt loodusega ümberkäimist. Üldiselt olevat patt see, mis on sündmatu, mida ei tohtivat teha. Kristuse Vastase suhtes oli laudkond ühel arvamisel, et see on „kurat" ja „saadan", kes Jeesust tahab kõrvale lükata — hingevaenlane. Vaenlase armastamise suhtes oli lahkuminekuid. Enamuse arvates tuli vaenlase eest palvetada, et Jumal teda juhiks õigele teele — eemale vihkamisest, tapmistest ja tagakiusamistest. Piiskop Raudsepp aga arvas, et see küsimus on nagu kahe-teraline mõõk. Kristlane peaks siiski vaenlasele vastu astuma jõuliselt, eriti venelasele, kes siis paremini oskavat reageerida positiivsemas suunas. Kommunistidest juttu ei olnud.

Kokkuvõtte sümpoosionist, mis tegelikult kujunes siiski laudkonna vestluseks, tegi õpetaja Thomas Vaga.

◍

Kuna ilmselt ajapuuduse tõttu ei saadud kuulajaid päriselt rahuldada, jääb loota, et taolisi vestlusi korraldatakse sagedamini — ja mitte ainult suurpidustuste raames. Küsimus on akuutne — vastused pealiskaudsed. Pealegi oli kuulda, et oleks soovitud palju akuutsemaid küsimusi arutada, nagu eestikeelse kiriku tulevikust ja noorte eemale jäämisest, mis eriti silma torkab eesti luteri kogudustes.

◍

Viimasel LEP pidupäeval, pühapäeval, olid kõikides Vancouveri eesti kirikutes teenistused, millistest rohkearvuliselt osa võeti.

V.J.

Vancouver kaotas tubli võitleja

Valdeko Kangro uueks Peetri koguduse õpetajaks?

Õpetaja Thomas Vaga, kes oli teeninud Vancouveri eestlasi nii usulisel kui ka rahvuslikul rindel ligi kümme aastat, jalutas välja Peetri kirikust viimast korda pühapäeval 19. juulil.

Õpetaja Vaga pidi Vancouveri eestlaskonnas üle elama tõusu ja mõõna. Ta oli armastatud õpetaja ja liider keda hinnati kõrgelt. Kui 4. Eesti Päevade asukoha valikus otsustas ka Vancouver aktiivselt kaasa lüüa, valis Vancouveri eesti ühiskond enda liidriks õpetaja Vaga püstiseisva ja kauakestva ovatsiooni saatel. Veendunud rahvuslasena seisis õp. Vaga sageli protestijate ridades, et massidele selgeks teha tõelist olukorda Eestimaal.

Ja siis saabus see must päev Vancouveri eestlaste peres, kui õpetaja Vaga pidi üksi vastu astuma Veksa vaimustusse sattunud massimentaliteedile, mis lõi sügava lõhe siinsesse eestlaskonda. Armastatud liidrist sai „ühiskonna vaenlane" neile paljudele, kes ei osanud või ei tahtnud eesti rahva saatusest õieti aru saada. Õpetaja ei lootnud ajale, mis kõik haavad parandavat, vaid õpetas ja manitses koosolekutel ja kiriku kantslist, juhtides ühiskonda mõistma meie poliitilist olukorda positiivses Jumala tahte valguses. Ka omas viimases jutluses õpetas ta kogudust vahet tegema erinevate armastuste vahel, kusjuures lojaalsus peab jääma armastusele Jumala vastu, kuigi see võib vastuolusid tekitada — isegi perekonna piires.

Õpetaja Vaga ja ta perekonda oli ära saatma tulnud rohkearvuline eestlaste pere mitmest kogudusest tänu ja kingitustega tehtud töö eest eesti ühiskonnale, kus sageli tuli „ohvriks" tuua ka õpetaja pere.

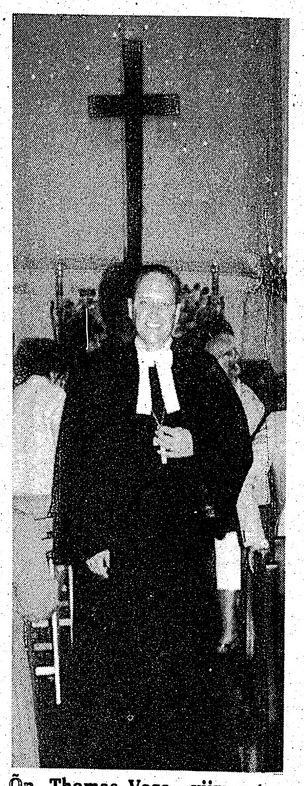

Õp. Thomas Vaga „viimne teekond" Vancouveri Peetri koguduses. Foto – Johanson

◍

Vancovueri Peetri koguduse õpetaja koht vabaneb 1. septembril. Lahkunud õpetaja sooviks jäi, et „kogudus tõmbaks EELK teenistusse mõne eesti luteri õpetaja, kes veel ei ole eesti koguduse peal".

Nõukogu esimees Tarmo Viitre teatas kohe pärast jumalateenistust, et õpetaja Valdeko Kangro Connecticut'ist on avaldanud soovi koguduse õpetaja kohale ja nõukogu on otsustanud seada õp. Kangro koguduse peakoosolekul kandidaadiks, ning konsistooriumi nõusoleku hankimisega on alatud. Õpetaja Kangro on 70 aastat vana.

V.J.

Prof. Rein Taagepera kõneles Tallinnas valimissüsteemidest

Kalifornia ülikooli ühiskonnateaduste professor Rein Taagepera viibis kevadel 1987 kahekuusel ametimatkal Euroopas, esitades uurimusi erinevail teemadel neljal konverentsil: koalitsioonivalitsuste kestvusest (vastaval rahvusvahelisel konverentsil Firenzes); Punaarmee Eesti Korpuse inimkaotustest (Balti Uurimuste Konverentsil Stockholmis); Balti demograafiast ja Eesti fosforiidiprobleemist (Balti Regionalismi Konverentsil Kielis); ning lahendamata küsimustest Balti nüüdis-ajaloos (Balti Ajaloolaste Päevadel Göttingenis). Ta pidas ka kaks ettekannet Helsingi ülikoolis: ebaametlikust rahuliikumisest Balti vabariikides ja maailma valimissüsteemide analüüsist (mille kohta Taageperal on valminud raamatu käsikiri). Ettekandes ENSV Teaduste Akadeemias Tallinnas selgitas ta, kuidas ülemaailmne valimissüsteemide analüüs võiks kaasa aidata mitme kandidaadiga valimiste arendamisel N. Liidus. Lühiajaliselt külastas ta ka Tartu ülikooli.

Balti Uurimuste Edendamise Ühingu (AABSi) esimehena esitas Taagepera tervitused Balti Ajaloolaste Päevade 40. juubeli puhul Göttingenis ja Balti Uurimuste Konverentsil Skandinaavias. Ta väljendas solidaarsust Tartu Riikliku Ülikooli nõukoguga, kes on seisukoha võtnud fosforiidi kaevandamise vastu Pandiveres, ja nentis, et Mart Nikluse vangishoid paratamatult raskendab koostööd N. Balti Teaduste Akadeemiate ja Läänes asuvate õpetlaste vahel. Balti pagulasühiskondi kutsus ta üles takistama võhiklikke rünnakuid õpetlaste vastu, kes uurivad Balti kaasaega ja ajalugu. Selliseid õpetlasi on pagulaskonnad tootnud katastroofiliselt vähe ja nende töö on niivõrd oluline, et ei saa lubada, et mõned lühinägelikud fanaatikud neidki väheseid katsuvad neutraliseerida.

Professor Taagepera kohtus paljude õpetlaste ja ametiisikutega Soomes, et ergutada Balti uurimusi. Samalaadseid kohtumisi oli tal õpetlastega Budapestis. Lõuna-Prantsusmaal arutas ta Leonara Peetsiga küsimusi seoses Peetsi raamatuga Maroko kohta, mille ingliskeelne tekst on ladumisel. Taagepera enda viimati-ilmunud raamat, „Softening Without Liberalization in the Soviet Union: The Case of Jüri Kukk" (Pehmumine ilma vabameelsuseta N. Liidus: Jüri Kuke juhtum), kirjeldab Brežnevi lõpuaastate olusid ja sündmusi Eestis.

MÕTTESÄHVATUSI

Kui keegi tahab näida eriti suure ja vägevana, siis peab ta istuma kahele väiksele toolile.

◍

Naine, kes „ei" ütleb, ei mõtle selle all kõike.

◍

Komöödia, mis lõpeb pulmaga, on tragöödia algus.

◍

Mõne naisega saab enne pulmi ja pärast lahutust suurepäraselt läbi. Ainult vahepeal ei klapi asjad.

◍

Rasedusaeg muutub ikka lühemaks. Paljud abielupaarid saavad lapse juba viis kuud pärast pulmi.

Kogunud NIHITS

TEEJUHIS:

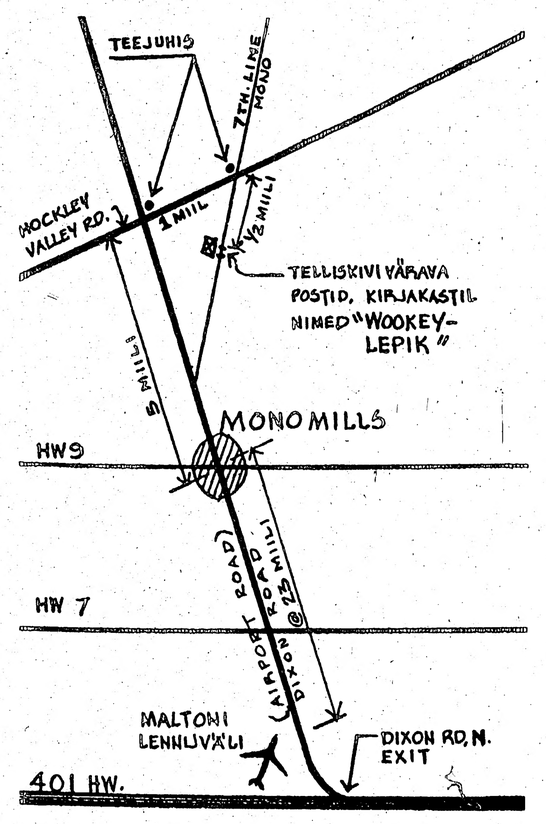

Kolme koguduse ühine väljasõit

toimub praost Emanuel Lepik'u talu Mono Mills'is pühapäeval, 9. augustil. Vabaõhu jumalateenistus kell 12 päeval, teenivad praost E. Lepik ja õp. A. Taul.

Pärast jumalateenistust lõuna mõõduka hinna eest, valmistatud apostliku õigeusu koguduse naisringi poolt. Võimalus ujuda, tennist mängida, jalutada ja niisama suvitada. Korraldajad: apostlik õigeusu kogudus, EELK Peetri kogudus ja Vana-Andrese kogudus. Osa võtma kutsutud kõiki kaasmaalasi.

Vajatakse
osalise ajaga
BÜROOAMETNIKKU
Ingliskeelé oskus vajalik.
Sooviavaldused „Meie Elu" talitusse,
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6
Informatsioon telefonil 466-0951

NÄDALA RISTSÕNAD

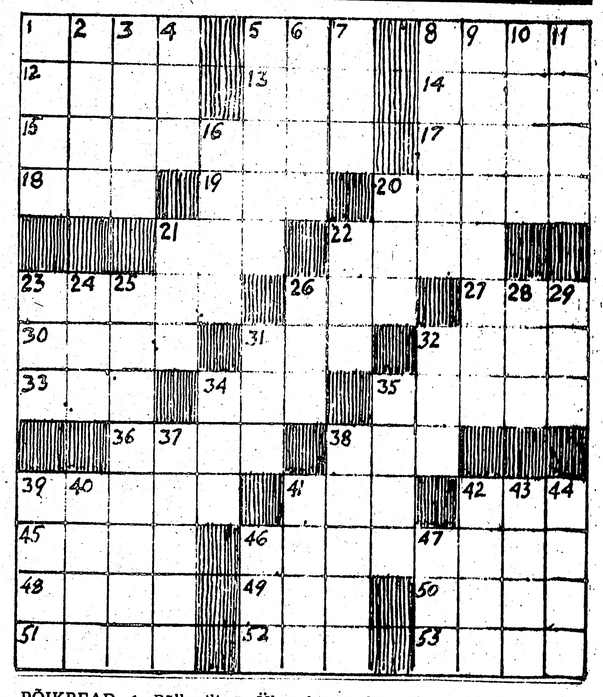

PÕIKREAD: 1. Põlluvili, 5. Üks vanaeestlaste jumal, 8. Urn, 12. Üha, muudkui, 13. Jõgi Venemaal (ka Torontos), 14. On vahel vähe, 15. Haldusüksus varajasel keskajal, 17. oled, eksisteerid, 18. Eesolev töötamisala, 19. Tasuta tööjõud, 20. Rhone'i jõe haru (Kirde-Prantsusmaal), 21. Piirkond, 22. Koketne, edvistaja, 23. Kaardimängus kaotaja, rahvakeeles, 26. Tsiviil, 27. Vehmer, 30. Mägede vahel, 31. Ümbritseb meid maakeral, 32. Püüa leida, 33. Tuulehoog, 34. Vabalt, omapead, 35. Viibite, 36. Hoiuruum, 38. Mineviku vorm sõnast „on", 39. Linn Leningradi ja Moskva vahel, 41. Selge, selgesti eristatav, 42. Vanuses, 45. Osa korterist, 46. Administratiivüksuse, 48. Uss, 49. Naisenimi, 50. Teine isik, 51. Põllutööriist, 52. Mitte midagi, ingl. k., 53. Rinnalaps.

PÜSTREAD: 1. Ühe lehtpuu, 2. Aiaga piiratud alal, 3. Eneste, 4. Masti külge kinnitatud rõhtpuu, 5. Ühe lastekodu asukoht, 6. Paberossi või sigareti ots, rahvakeeles, 7. Õngpüünis, 8. Varanduseta isiku, 9. Ringikolavate, hulkuvate, 10. Usin, pealehakkav, 11. Sadeneb põhja, 16. Töö- v. veoriista osa, 20. Ilmakaar, 21. Silmus, obadus, ka rohumaa, 22. Närv, 23. Tuntud helilooja Torontos, 24. Ohver, 25. Vajalik haava sidumisel. 26. Õhtune puna taevas, 28. Kahe konstruktsioonilt kokkukuuluva detaili seostatuse viis, ka „on" ühes võõrkeeles, 29. Teie, ühes võõrkeeles, 31. Jook, 32. Juhtus minevikus, 34. Mehenimi, 35. Olemine, 37. On vajalik veesõidukitel, 38. Suuhäälik, 39. Asesõna, 40. Jaod, rollid, 41. Pinna mõõtühiku, 42. Rohkeim, kõige enam. 43. Naisenimi, 44. Püüdluse tulemus, 46. Aja mõõtühik, lüh., 47. Eostaim.

(Koostanud O.H.)

(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKREAS: 1. pääsusilm; 10. areeni; 11. aasad; 14. erksa; 15. suurima; 17. taat; 18. Kurnim; 19. narmad; 22. er; 23. il; 25. Miami; 26. uks; 29. damast; 31. soapuu; 34. aia; 35. Upton; 37. sd; 38. us; 40. seeder; 42. urises; 44. eaga; 46. Kuusalu; 47. emden; 48. arsis; 49. kaviar; 51. nimekaart.

PÜSTREAS: 1. para-; 2. ärkan. 3. äestama; 4. sea; 5. un; 6. siskam; 7. Laur; 8. Marne; 9. Tamm; 12. siirup; 13. DA; 14. etsida; 16. uudiste; 20. ris; 21. matusel; 24. lai; 27. kus; 28. Sudaan; 30. Maurus; 32. ood; 33. aneemia; 36. pesuke; 39. sisin; 41. radar; 42. uuri; 43. sasi; 45. Gert; 48. ka; 47. Eva; 50. AK.